

Kendelse

afsagt den 13. december 2022

Sag nr. 2022-80-0871

[Klager 1]

[Klager 2]

mod

TV 2

[Klager 1] og (nu afdøde) [Klager 2] ved advokat Christina Sigvardt har klaget til Pressenævnet over udsendelsen ”Operation X: Den store skattejagt” og artiklen ”Stævnet millionærs hemmelige adresse afsløret - her er han tæt på at ramme journalist med sin Porsche”, som blev bragt den 10. februar 2022 på henholdsvis TV 2 og netavisen nyheder.tv2.dk, idet de mener, at god presseskik og lov om massemediers informationsdatabaser er overtrådt.

[Klager 1] og [Klager 2] har navnlig klaget over, at udsendelsen og artiklen indeholder ukorrekte oplysninger, at omtalen krænker privatlivets fred, og at TV 2 ikke har udvist det fornødne hensyn til [Klager 2].

1 Sagsfremstilling

Den påklagede udsendelse

TV 2 bragte den 10. februar 2022 kl. 20:00 udsendelsen ”Operation X: Den store skattejagt” på TV 2. Udsendelsen, som varer ca. 44 minutter, er fortsat tilgængelig på platformen play.tv2.dk med følgende omtale:

”[Programværten] går på skattejagt og afslører en dunkel fortid hos én af dansk erhvervslivs topchefer.”

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 10:25-14:20]

Der vises optagelser af programvært [Programværten] og journalist [Journalisten] i en taxa på vej til Københavns Lufthavn:

”[Programværten], *speak voiceover*: Med den nye dom mod TDC i hånden kunne de danske myndigheder tage på skattejagt hos mange andre virksomheder, der havde brugt de samme metoder. Skattestyrelsen havde 34 sager mod danske virksomheder, hvor de nu potentielt kunne inddrive 7,2 milliarder skattekrone. 7,2 milliarder. [Journalisten] havde alligevel gjort mig nysgerrig.”

[[Programværten] og [Journalisten] ankommer til lufthavnen]

[Journalisten]: Yes. Tak for turen.

[Der vises optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Programværten], *speak voiceover*: En af de 34 sager skilte sig ud. Ikke mindst fordi hovedpersonen var væk.

[Journalisten]: Har du nogensinde hørt historien om [Selskab A] og den forsvundne forretningsmand?

[Programværten]: Det tror jeg ikke, at jeg har.

[Journalisten]: Både myndigheder og journalister har flere gange gennem mange år forsøgt at få fat i [Klager 1].

[På skærmen vises nu et billede af [Klager 1] efterfulgt af en dramatisering over følgende hændelsesforløb til underlægningsmusikken ”The Power” af eurodancegruppen ”Snap!”]

[Programværten], *speak voiceover*: [Klager 1] havde fuld fart på i 1990’erne. I 1995 grundlagde han milliardforretningen [Selskab A], som blandt andet solgte elektronisk overvågning til efterretningstjenester.

[Der klippes til optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Journalisten]: Allerede i 1999 finder [Klager 1] ud af, at han vil flytte til udlandet.

[Der vises en dramatisering af følgende hændelsesforløb]

[Programværten], *speak voiceover*: Så skete der noget mærkeligt. For samme dag, som [Klager 1] flyttede ud af Danmark, trådte han ud af selskabet, der sad med alle værdierne, og lod en maler overtage direktørposten. Maleren havde tilsyneladende ingen erfaring med at drive en international it-virksomhed overhovedet. Hundredvis af millioner blev overført til to svenske selskaber med de underlige navne [Selskaberne], hvorfra millionerne strømmede videre til et selskab i skattelyet Jersey.

[Der klippes til optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Journalisten]: Så de to svenske selskaber, [Selskaberne], er i virkeligheden gennemstrømningselskaber, ifølge SKAT.

[Der vises en dramatisering af følgende hændelsesforløb]

[Programværten], *speak voiceover*: Selskabet i Danmark blev stort set tømt for værdier. Maleren trådte tilbage som direktør. [Klager 1] havde på papiret ikke noget med selskabet at gøre, men SKAT mente alligevel, at det var ham, der stod bag overførslerne. Derfor lagde de sag an på ham med et krav om betaling af 105 millioner kroner. Pengene fra [Selskab A] var altså forsvundet. Den tidligere ledelse afviste, at der var foregået skattemisbrug, og [Klager 1] var over alle bjerge. Men måske havde han alligevel efterladt sig et spor.

[Der klippes til optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Journalisten]: Prøv at kigge på de svenske selskaber. Er der et eller andet, der springer dig i øjnene?

[På skærmen vises de svenske selskabers navne [Selskaberne]]

[Programværten]: Ja, GRETE og HANS, hvis du vender den om. Hans og Grete står der.

[På skærmen skifter bogstaverne plads til HANS & GRETE, og titlen vises på en brun eventyrbog til lyden af en "eventyr-melodi"]

[Journalisten]: Hvordan var det nu med Hans og Grete? Kan du huske det?

[Programværten]: Er der ikke noget med heksen? Og et pandekagehus?

[På skærmen vises nu eventyrbogen, som åbnes, og der sker herefter en dramatisering af eventyret Hans og Grete]

[Programværten], *speaks voiceover*: Ja, hvordan var det nu? Hans og Grete blev lokket ud i skoven af deres onde mor, som ville af med dem. Hans havde lugtet lunt og brækket små stykker af et brød, så han og Grete kunne finde hjem igen. Men skovens fugle åd krummerne, og alle sporene var væk.

[På skærmen vises nu et billede af [Klager 1]]

[Programværten], *speaks voiceover*: Var det det, som [Klager 1] ville fortælle? At han havde skjult sine spor, og at vi lige så godt kunne glemme alt om at finde ham?

[Der klippes til optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Programværten]: Det er eddermame frækt at kalde sine selskaber for Hans og Grete. Det er jo at sige til folk "jeg tager pis på jer, jeg tager dybt pis på jer".

[Journalisten]: Han beder jo nærmest om, at vi skal lede efter ham, ikke? Lad os komme afsted.

[Programværten], *speaks voiceover*: Kunne vi finde nogle af [Klager 1]s brødkrummer? Kunne vi måske finde [Klager 1]? Andre havde prøvet før os, men uden held. Ikke engang de danske myndigheder vidste, hvor [Klager 1] var, da de ville sagsøge ham om et krav om at betale knap 105 millioner. [Klager 1]s opholdssted var ukendt."

[Tidskode 14:29-15:07]

Der vises droneoptagelser af [Klager 2]s gård i Nordjylland:

"[Programværten], *speaks voiceover*: [Klager 1]s seneste adresse i Danmark var på gården her i Nordjylland. Nu tilhørte gården den maler, som blev direktør i [Klager 1]s virksomhed. Ham ville vi gerne tale med.

[Der vises en dramatisering af følgende hændelsesforløb]

[Programværten], *speaks voiceover*: For maleren var ikke en tilfældig person. Maleren var [Klager 1]s far, [Klager 2]. I retsdokumenter fra Aalborg Byret kunne vi læse, at [Klager 2] havde forklaret, hvordan det gik til, da han blev direktør. Det var [Klager 1], vidnets søn, der udpegede ham. Og at han som direktør handlede på instrukser fra en ukendt person. Det var en udenlandsk person. Han husker ikke navn eller nationalitet."

[Tidskode 15:10-18:21]

Der vises optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i en bil på vej til [Klager 2]s adresse:

"[Journalisten]: Jeg synes, at vi skal blive her. Så tænker jeg bare at gå derned, ikke?"

[Programværten]: Men vi skal lige snakke om, hvad vi gør.

[Journalisten]: Ja.

[Programværten]: Du skal gå op. Jeg tror ikke, at jeg skal gå op.

[Journalisten]: Okay.

[Programværten]: Så vi giver dig en mikrofon på. Hvis du ringer mig op, så prøver jeg at lytte med på telefonen.

[Journalisten]: Ja.

[Der vises optagelser af [Journalisten], som går mod [Klager 2]s adresse. [Programværten] bliver siddende i bilen]

[Journalisten]: Er der hul igennem, [Programværten]?

[Programværten]: Jep, det er der lige præcis.”

[Journalisten] mødes nu med [Klager 2]. [Klager 2] filmes ikke. Der vises optagelser af [Programværten] i bilen, mens lyden fra [Journalisten]s møde med [Klager 2] afspilles:

”[Journalisten]: [Klager 2]?

[Klager 2]: Ja.

[Journalisten]: Ja, hej [Klager 2]. Undskyld jeg sådan kommer brasende. Jeg hedder [Journalisten]. Jeg er journalist på TV 2 og er i gang med at lave en historie om [Selskab A]. Det var [Klager 1], din søn. Han er jo en mand, som har tjent en frygtelig masse penge, kan jeg se.

[Klager 2]: Ja, det har han. Han har tjent enorme dynger af penge.

[Journalisten]: Nogle af [Klager 1]s selskaber i Sverige hed jo Hans og Grete, stavet bagfra.

[Klager 2]: Ja, det skulle de bare hedde. Det var sådan noget, der kunne tænde ild i dem.

[Journalisten]: Var det for at vise, at han kunne skjule sine spor?

[Klager 2]: Det kunne han jo også nemt. 100 % for han siger: ”Jamen, hvad vil de gøre? De kan ikke gøre en skid”. Det ved han godt, og de ved godt, at han ved det. Der er ikke noget dummere her på jorden end SKAT.

[Programværten], *speaks voiceover*: [Klager 1] havde altså tjent en masse penge og brød sig ikke om skattevæsenet. Så langt, så godt.

[Journalisten]: Det ser ud til, at [Klager 1], på papiret i hvert fald, ikke har nogen rolle i det selskab, du var direktør for. Men det havde han så alligevel, eller hvad?

[Klager 2]: Ja, det havde han da. Det var da ham, der styrede det.

[Journalisten]: Det er du helt sikker på?

[Klager 2]: Jeg er helt sikker. Det var i hvert fald ikke mig. Jeg har slet ikke forstand på penge på den måde.

[Programværten]: Han siger, at det er [Klager 1], der styrer det hele.

[Klager 2]: Nej, det var ikke fint i kanten. Jeg fik bare at vide, hvad jeg skulle gøre. Så gjorde jeg det. Det anede jeg ikke en skid om.

[Journalisten]: Men kan det passe – for at bruge sådan et godt og gammelt dansk udtryk – så har du været en stråmand?

[Klager 2]: Ja, det kan man godt sige.

[Programværten]: Okay.

[Journalisten]: Men [Klager 2], har du kontakt til din søn i dag?

[Klager 2]: Ja, ja for søren. Fuld kontakt.

[Journalisten]: Jeg vil frygtelig gerne tale med ham, men han er svær at finde.

[Klager 2]: Ja, det er han. Han snakker ikke sådan med journalister.

[Journalisten]: Jeg kan jo efterlade mit kort her.

[Klager 2]: Ja, det kan du.

[Journalisten]: Og så kan du jo sige, at jeg har været her og rigtig gerne vil tale med [Klager 1].

[Klager 2]: Ja, det kan jeg nemt sige.

[Journalisten]: Jeg er journalist jo. Så det har, jeg har talt med dig om, er jo også noget, jeg har med nu, som jeg kan citere, ikke?

[Klager 2]: Ja.

[Journalisten]: Det var hyggeligt at tale med dig, [Klager 2].

[Klager 2]: Ja, i lige måde.

[Journalisten]: Hej, hej.”

Der vises optagelser af [Journalisten] sammen med [Programværten]:

”[Programværten]: Ha ha ha.

[Journalisten]: Hold da op. Der fik vi da nogle sandheder.

[Programværten]: Hold kæft, hvor var du god.

[Journalisten]: Ja, tak.

[Programværten]: [Klager 1] styrer det hele, altså.

[Journalisten]: Ja, ja.

[Programværten]: Vi kunne høre det hele.

[Journalisten]: Han sad bare på en stol og nød solen med en lille bøllehat på. Og så talte han ellers bare.

[Programværten]: Ja, ja.

[Journalisten]: Alt det, han ikke sagde i retten, det sagde han jo her.”

[Tidskode 18:25-19:06]

Der vises optagelser [Programværten] i et studie:

”[Programværten], *speaking voiceover*: Hvis det, [Klager 1]s far sagde, var rigtigt, så var det [Klager 1], der havde trukket i trådene, og som ifølge SKAT havde efterladt en regning på 105 millioner kroner i Danmark.

[På skærmen vises nu en pølse. Hen over pølsen fremgår teksten ”105 millioner”.

Herefter vises optagelser af [Programværten] med pølsen i hånden foran en mellemstor hund, Buster, af racen labrador retriever, som repræsenterer den danske stat. På optagelserne tager [Programværten] pølsen ned til hunden Busters mund, men uden Buster kan nå den]

[Programværten]: Var du så sulten?

[Programværten], *speaking voiceover*: Det lignede fuldstændig den metode med gennemstrømningselskaber, som de fem kapitalfonde bag TDC, ifølge landsretten,

havde brugt. Pengene fra [Selskab A] blev nemlig ført igennem de to Hans og Grete-selskaber til skattelyet Jersey, hvor sporet forsvandt.

[På skærmen vises nu optagelser af [Programværten], som giver pølsen til en anden hund af racen berner sennenhund, som repræsenterer skattelyet Jersey]

[Programværten], speak voiceover: Var det i virkeligheden [Klager 1], der var rendt med pengene, som både SKAT og [Klager 1]s far sagde?

[På skærmen vises optagelser af hunden, som piver, fordi der ikke er mere pølse]

[Programværten]: Så var den væk.

[Programværten], speak voiceover: Det var der nu en hel del, der tydede på.”

[Tidskode 19:55-23:54]

Der vises optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i en bil på vej til [Klager 1]s gård i [Grevskabet] i England:

”[Programværten], speak voiceover: Den engelske tinglysning havde afsløret, at [Klager 1] ejede en gård for enden af en lang og smal skovvej i [Grevskabet], syd for [Bynavn A].

Lyd fra GPS: Caution. Road with restricted access.

[Programværten]: Det tegner ikke godt.

[Der vises nu optagelser af [Programværten] og [Journalisten], der kører på en smal vej]

[Programværten], speak voiceover: Vi skulle ikke have ignoreret GPS-damens advarsel.

[Journalisten]: Der er en port her.

[På optagelserne ses nu et skilt med teksten ”CAUTION. NO UNAUTHORISED ACCESS. DOGS RUNNING LOOSE”]

[Programværten], speak voiceover: Planen var ellers klar. Vi vidste, at [Klager 1] ikke var glad for at tale med journalister, så vi måtte dukke op uanmeldt.

[På optagelserne ses nu [Programværten] og [Journalisten], som er gået ud ad bilen. De står foran porten]

[Journalisten]: Jeg tror ikke, at det er dér, man kan se derhenne. Tror du, at det er det?

[På optagelserne ses nu [Programværten] og [Journalisten], som kigger på Google Maps på en telefon]

[Programværten]: Lige nede til venstre. Se, hvor fint det ligger der. Man kan ikke se noget som helst.

[Programværten], speak voiceover: Men vi havde allerede dummet os.

[På optagelserne ses nu et overvågningskamera]

[Journalisten]: Tror du, at de har spottet os på de der overvågningskameraer?

[Programværten]: Ja, det er jeg bange for.

[På optagelserne vises nu et skilt med teksten ”Images are being recorded for the purpose of crime prevention & detection [...]”]

[Programværten]: Der er sådan et skilt, hvor der står, at vi bliver optaget og sådan noget. Der er kameraer hele vejen ned.

[Journalisten]: Okay, lad os komme væk herfra.

[Programværten]: Vi er jo alligevel blevet filmet.

[Journalisten]: Jeg har lyst til, at vi sender en drone derop og ser, om vi kan få nogle billeder af, hvordan det ser ud dernede.

[Der vises nu optagelser af fotograf [Fotografen], som sender en drone op. På optagelserne vises nu dronebilleder]

[Programværten], speak voiceover: Fra luften stod det pludselig klart. [Klager 1] boede ikke på en gård.

[Fotografen]: Hold da kæft, det er stort.

[Programværten], speak voiceover: Han boede på et gods.

[På optagelserne vises nu godset]

[Programværten]: Det er hovedhuset. Indkørsel. Vendeplads. Hold da kæft, det er en helikopterlandingsplads.

[På optagelserne ses [Programværten] og [Journalisten] tale med nogle af [Klager 1]s naboer]

[Programværten], speak voiceover: Vi besluttede os for at tale med [Klager 1]s naboer.

[Journalisten]: Do you know him?

Nabo A: Not really.

[Journalisten]: Not really, okay.

Nabo B: We know he owns money.

Nabo C: Yes, we know he is clever.

[Programværten]: Do you know if he lives here?

Nabo D: I don't know.

Nabo E: Everything is top secret. With big gates down there.

Nabo A: He used to have a helicopter a few years back.

[Programværten]: You saw it coming up and down here?

Nabo A: Yes, he used to fly quite a little bit once a day and blowing the leaves around. I think he used it as a leaf blower.

Nabo F: I haven't seen him for 10 years.

[Journalisten]: You haven't seen him for 10 years?

Nabo G: I just don't think he comes here anymore.

[Der vises optagelser af [Programværten] og [Journalisten] ved porten til godset]

[Programværten], speak voiceover: Meget tydede på, at [Klager 1] ikke længere opholdt sig på sit gods. Men hvem boede der så? Vi kunne lige så godt ringe på.

[Programværten]: Ellers så spørger vi jo bare, om han er der. Og hvis ikke han er der, hvor er han så henne. Vi præsenterer os som journalister, ikke?

[Journalisten]: Jo, jo.

[[Programværten] ringer på dørklokken]

[Journalisten]: Jeg tror, at de kigger på os lige nu gennem de der kameraer. Sådan har jeg det bare.

Kvinde i dørtelefonen: What can we do?

[Programværten]: Hello. My name is [Programværten]. I am a journalist from Denmark. Could I speak with...

Kvinde i dørtelefonen: We are not interested in speaking to any journalists. Please do not call this number again. Thank you.

[Journalisten]: Det var da en rimelig klar melding.

[Programværten]: Vær venlig ikke at ringe på det her nummer igen. Vi vil ikke snakke med nogen journalister. Vi vil ikke snakke med nogen journalister. Det er noget pis, *[Journalisten]*.

[Journalisten]: Ja. Så det er hjemover eller hvad?

[Programværten]: Det er så frustrerende.

[Programværten], speak voiceover: Vi var havnet i en blindgyde. En blindgyde så smal, at vi måtte bakke ud.”

[Tidskode 34:19-35:05]

Der afspilles en besked, som *[Journalisten]* har lagt på *[Programværten]*s telefonsvarer:

”*[Journalisten] [telefonisk]:* Hej *[Programværten]*. Det er *[Journalisten]*. Jeg ved ikke, hvordan din kalender ser ud, men har du mulighed for at komme til *[Bynavn B]*? Jeg tror sgu, at jeg har fundet *[Klager 1]*.

[Der vises optagelser af *[Programværten]* i lufthavnen efterfulgt af optagelser af *[Programværten]*, der mødes med *[Journalisten]* i *[Bynavn B]*]

[Journalisten]: Jeg tror sgu, at jeg har fundet ham.

[Programværten]: Har du set ham?

[Journalisten]: Jeg tror det

[Programværten]: Vildt.

[Journalisten]: Vildt. Jeg er ret sikker på, at han bor nede i en by ikke langt herfra. En by, der hedder *[Kantonen]*.

[Programværten]: Du tror, at du så ham? Du er ikke sikker på, at du så ham?

[Journalisten]: Ja, altså de billeder, jeg har af ham, de har nogle år på bagen. Så jeg er ikke 100 %, men jeg er ret sikker.”

[Tidskode 36:48-37:10]

Der vises optagelser af dyre biler og forretningsmænd i gadebilledet i *[Kantonen]*:

”*[Programværten], speak voiceover:* Måske var det ikke tilfældigt, at *[Klager 1]* boede lige her. Regionen *[Kantonen]* er kendt for at have de laveste skatter i Schweiz. Altså et slags skattely i skattelyet. Var det virkelig lykkedes *[Klager 1]* at gemme sig med alle millionerne fra *[Selskab A]* og leve lykkeligt til sine dages ende?”

[Tidskode 37:47-39:57]

Der vises optagelser af *[Programværten]*, *[Journalisten]* og *[Fotografen]* i en bil:

”*[Programværten], speak voiceover:* Nu ville vi virkelig gerne tale med *[Klager 1]*. [På skærmen vises et billede af en mand på en cykel. Manden er iklædt en beige t-shirt, brune bukser, sorte sko og sort cykelhjelme. Manden ses fra siden]

[Programværten], speak voiceover: *[Journalisten]* havde set en mand på en cykel, som godt kunne ligne *[Klager 1]*.

[Der klippes til et billede af en Porsche Cayenne]

[Programværten], speak voiceover: Manden kørte i en grå Porsche Cayenne.

[Der vises optagelser af [Programværten], [Journalisten] og [Fotografen] i en bil]
 [Programværten], *speaks voiceover*: Vi skulle ikke vente længe, før vi fik øje på Porsche.

[Journalisten]: Det er den. Det er fucking den.

[Programværten]: Bare kød ud. Kød.

[Journalisten]: Det er den.

[Programværten]: Kan du kende nummerpladen?

[Journalisten]: Ja, det er ham.

[Programværten]: Hold da kæft. Hvis han holder, så tager vi ham med det samme.

[Journalisten]: Og så er det bare at parkere tæt på, og så rykker i to ud?

[Programværten]: Simpelthen.

[Journalisten]: Så kommer jeg bagefter.

[Programværten]: Ja.

[Journalisten]: Er du klar, [Programværten]?

[Programværten]: Ja. Hvad med dig [Fotografen]?

[Fotografen]: Jeg er klar. Tjek lige, at jeres mikrofoner sidder ordentligt. Jeg tror, at de gør det.

[Programværten]: Min sidder fint.

[Journalisten]: Men han kører godt nok lidt til, synes jeg.

[Programværten]: Ja, han kører til. Jeg er også bange for, at han smutter fra os.

[Bilen foran drejer til højre]

[Journalisten]: Hvad gør vi?

[Programværten]: Kød med.

[Journalisten]: Ja. Men vi kan ikke lave det dernede, kan vi?

[Programværten]: Jo. Han parkerer her, eller hvad?

[Bilen parkerer]

[Journalisten]: Vi gør det. Vi skal lige have ham ud af bilen, ikke?

[Programværten]: Prøv at vent. Hvad laver han? Jo, jo, jo.

[Journalisten]: Det er ham.

[Fotografen]: Han har set os. Han sætter en af. Han kører igen.

[Programværten]: Fandens. Fandens. Fandens. Vi gør det.

[På optagelserne går [Programværten], [Journalisten] og [Fotografen] hen til [Klager 1]]

[Programværten]: Hej [Klager 1].

[Klager 1]: Goddag.

[Programværten]: Jeg hedder [Programværten]. Jeg kommer fra TV 2.

[Klager 1]: Nej, nej. Jeg vil ikke.

[På optagelserne kører [Klager 1] væk]

[Journalisten]: [Klager 1], [Klager 1]. Stop lige.

[Programværten]: Årh. Han vil ikke i fjernsynet mand.

[Journalisten]: Han havde travlt. Ej, fuck mand.

[Programværten]: Er du sindssyg.

[Journalisten]: Men det var ham.

[Programværten]: Ja, ja "nej, nej, jeg vil ikke" sagde han og kiggede op.

[Journalisten]: Det var ikke meget, vi fik ud af ham.

[Programværten]: Han kørte eddermame stærkt mand.

[Journalisten]: Han ville bare væk.”

[Tidskode 39:58-42:49]

Der vises optagelser af [Programværten], [Journalisten] og [Fotografen] i en bil på vej til [Klager 1]s adresse:

”*[Programværten], speak voiceover:* Vi besluttede os for at køre op til [Klager 1]s villa og aflevere et brev med sagens detaljer og en forespørgsel om et interview.

[Fotografen]: Højre eller venstre side?

[Journalisten]: Øh... venstre side heroppe.

[Programværten]: Kan vi ikke bare holde her?

[[Programværten], [Journalisten] og [Fotografen] ankommer til adressen. På adressen står der ”[Klager 1]”]

[Programværten], speak voiceover: Den var god nok. Det var [Klager 1], der boede i villaen.

[[Journalisten] ringer på dørklokken]

[Programværten]: Skal jeg føre ordet?

[Journalisten]: Ja.

[Programværten], speak voiceover: Der var tilsyneladende ingen hjemme.

[Programværten]: Jeg synes bare, at vi skal putte brevet i og trille.

[Journalisten]: Og så var det det?

[[Journalisten] putter brevet i postkassen. De sætter sig ind i bilen]

[Programværten], speak voiceover: Men da vi skulle til at køre, dukkede [Klager 1] op i sin Porsche.

[På optagelserne ses [Klager 1] ankomme til adressen]

[Programværten]: Jeg går lige ud og snakker med ham.

[På optagelserne går [Programværten] og [Journalisten] ud af bilen, og [Klager 1] sætter farten op og kører forbi dem]

[Journalisten]: Ej, er du sindssyg. Han var ved at køre mig ned.

[Programværten]: Var han det?

[Journalisten]: Ja, han var fandeme så.

[Programværten]: Okay fuck.

[Journalisten]: Er du sindssyg mand. Prøv lige at passe på.

[På optagelserne ses [Klager 1] køre tilbage til adressen]

[Journalisten]: Øj, pas på. Nu bakker han.

[Programværten]: Vent lidt, gå ind.

[Journalisten]: Pas på.

[Programværten]: Tag kameraet væk.

[Journalisten]: Kom ind til siden. Kom ind til siden.

[På optagelserne ses [Programværten] og [Journalisten] gå hen til [Klager 1], som parkerer sin bil i en garage]

[Programværten]: Hey [Klager 1].

[Journalisten]: [Klager 1]?

[Programværten]: [Klager 1], prøv at høre. Vi vil egentlig bare spørge dig om, hvordan du forholder dig til skattesagen i Danmark.

[På optagelserne ses garageporten lukke]

[Programværten]: [Klager 1], prøv at høre. Kan vi ikke tale sammen stille og roligt?

[Journalisten]: Du var ved at køre mig ned mand.

[På optagelserne ses et lukket vindue]

[Programværten]: Nu lukker han også vinduet.

[På optagelserne ses [Programværten] og [Journalisten] foran garageporten]

[Programværten], *speaks voiceover*: Han var der endnu. Vi kunne høre ham pusle bag garageporten.

[Programværten]: [Klager 1], den her tavshed, er det det, du har af respekt for de danske myndigheder? [Klager 1], hvad med din far? Du har indsat din far som stråmand, siger han. Kan du høre, hvad jeg siger?

[Programværten]: Det tror jeg ikke. Ellers er han ligeglad. Vi får ikke mere ud af ham. Hvor tæt var han på at ramme dig?

[Journalisten]: Han var meget, meget tæt på. Jeg måtte sådan her, da han jernede forbi mig, mand [[Journalisten] læner sig op ad bilen] Han var lige her.

[Programværten]: Ja.

[På optagelserne ses [Programværten], [Journalisten] og [Fotografen] køre væk fra adressen]

[Programværten]: Men altså, hvis vi skal tolke det i forhold til et svar på en forespørgsel om et interview.

[Journalisten]: [Griner] Jeg tror sgu ikke, at vi får noget interview.

[Programværten]: Så er det et ret stort "nej tak, jeg har ikke lyst til at stille op", er det ikke?"

[Tidskode 43:09-43:37]

Udsendelsen afsluttes med en tekst, hvor sætningerne én for én vises på en sort skærm med hvid skrift. Af teksten fremgår følgende:

"SÅ LÆNGE [KLAGER 1] ER I SCHWEIZ, FÅR DE DANSKE SKATTEMYNDIGHEDER SVÆRT VED AT OPKRÆVE PENGE FRA HAM.

SOM DET ENESTE LAND I VESTEUEOPA, VIL SCHWEIZ NEMLIG IKKE IND-DRIVE SKATTEGÆLD PÅ VEGNE AF DANMARK.

[KLAGER 2] HAR EFTER INTERVIEWET OPLYST, AT HAN ER:

"81 ÅR GAMMEL OG ALVORLIG SYGDOMSSVÆKKET".

"HAVDE JEG FORSTÅET SAGENS RETTE SAMMENHÆNG, VILLE JEG ALDRIG HAVE SVARET, OG DA SLET IKKE UFORBEREDT. TV 2S KLIP UDTRYKKER IKKE MIN OPFATTELSE".

"JEG FØLER MIG SVIGTET OG MISBRUGT AF TV 2, SOM HAR VALGT IKKE AT RESPEKTERE MIT ØNSKE OM IKKE AT MEDVIRKE I DERES PROGRAM".

Den påklagede artikel

TV 2 bragte den 10. februar 2022 artiklen *"Stævnet millionærs hemmelige adresse afsløret - her er han tæt på at ramme journalist med sin Porsche"* på netavisen nyheder.tv2.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

"Nordjysk mangemillionærs hemmelige adresse blev afsløret af et Instagram-billede. Operation X ville spørge hvordan hundredevis af millioner forsvandt."

Af artiklen fremgår følgende:

"En grå Porsche Cayenne kom kørende ad den smalle villavej og standsede foran en luksusvilla.

Operation X var kort forinden ankommet til området, som blev kaldt skattelyet i skattelyet.

Her var nogle af de laveste skatter i Europa, og formentlig af samme årsag boede der masser af sportsstjerner og mangemillionærer i området.

Pludselig gassede Porschen voldsomt op, og TV 2s journalist var kun få centimeter fra at blive ramt.

Bag rattet sad en forretningsmand, som i årevis havde holdt sig uden for offentlighedens søgelys.

Da de danske myndigheder i 2012 ville stævne ham i en skattesag med et erstatningskrav på 104,6 millioner kroner, anede de ikke, hvor han var.

En række ledetråde bragte Operation X på sporet af den forsvundne forretningsmand.

Men det var et billede på Instagram, som i sidste ende afslørede hans opholdssted. *Hemmelighedsfuld og sky millionær*

[Klager 1] er mistænkt for at stå bag skattemisbrug for et trecifret millionbeløb i forbindelse med overførsler fra sin tidligere virksomhed [Selskab A] til skattelyet Jersey.

Kammeradvokaten mener, at han har gemt sig bag selskaber med navne hentet fra eventyr - og efterladt et stærkt forgældet konkursbo i Danmark.

Den 61-årige nordjyske forretningsmand har aldrig offentligt udtalt sig om de alvorlige beskyldninger.

I programmet Den Store Skattejagt dykker Operation X ned i sagen, og i forsøget på at få [Klager 1] i tale for første gang afslører programmet helt nye detaljer.

Skattesager om milliarder på vej

Sagen om [Selskab A] er blot én ud af 34 sager, som Skattestyrelsen netop nu fører mod store koncerner, som har benyttet sig af såkaldte gennemstrømningsselskaber til at føre milliarder i skattely.

Skattestyrelsen oplyser, at styrelsen potentielt kan inddrive 7,2 milliarder skatte kroner fra koncernerne og har allerede vundet to sager mod TDC's tidligere ejere i Østre Landsret den 3. maj 2021 og 25. november 2021. Sagerne er dog anket til Højesteret. - Der har været nogle tilfælde, hvor man er gået over grænsen, og nu har både EU-domstolen og Landsretten givet Skattestyrelsen nogle redskaber til at gribe ind overfor det, siger professor [Professoren] fra CBS.

Onsdag kom det frem, at [Pengeinstituttet]s næstformand spillede en central rolle, da fem kapitalfonde ifølge Skattestyrelsen sendte 4,2 milliarder kroner i skattely på blandt andet Caymanøerne via gennemstrømningsselskaber i Luxembourg.

[Klager 1] havde ifølge Skattestyrelsen benyttet samme metode.

Livsværk solgt for 1,2 milliarder kroner

Det vakte opsigt i 2010, da [Klager 1]s tidligere virksomhed [Selskab A] i [Bynavn C] blev solgt for hele 1,2 milliarder kroner til et britisk våbenfirma. Handlen var angiveligt én af de største virksomhedshandler nogensinde nord for Limfjorden.

Men paradoksalt nok fik [Klager 1] ikke en krone ud af salget af sit livsværk.

I hvert fald ikke på papiret.

For den 61-årige nordjyde var allerede i 1999 trådt tilbage som ejer og direktør, og var flyttet til England. Siden havde han levet en anonym tilværelse og stod registreret uden adresse i Folkeregistret.

Men ifølge Kammeradvokaten havde [Klager 1] stået bag overførsler på i alt 324 millioner kroner til to svenske selskaber med de underlige navne [Selskaberne], hvorfra pengene var strømmet videre til et selskab i skattely på øen Jersey i den engelske kanal.

Myndighederne vidste ikke, hvor pengene derefter var endt.

Men måske havde [Klager 1] alligevel efterladt sig et spor.

Læste navnene på selskaberne bagfra

Da myndighederne første gang i 2008 henvendte sig til det selskab, som ejede [Selskab A], fordi selskabet manglede at betale et trecifret millionbeløb i skat, fandt de ud af, at ejerkredsen tilsyneladende havde tømt selskabet for værdier.

Kammeradvokaten kom på sagen, og tre år senere begærede de det selskab, som havde ejet [Selskab A], konkurs. Da de ville undersøge, hvad der var foregået, undrede advokaterne hos Kammeradvokaten sig over navnene på de to svenske selskaber, som i alt havde modtaget 324 millioner kroner fra det danske selskab, som ejede [Selskab A].

Advokaterne opdagede, at hvis man læste selskabernes navne [Selskaberne] bagfra, stod der pludselig Hans og Grete.

Ville [Klager 1] vise, at han kunne skjule sine spor – ligesom i eventyret?

I eventyret blev Hans og Grete lokket ud i skoven af deres onde mor. Men Hans lavede et spor af brødkrummer for at kunne finde ud af skoven igen. Brødkrummerne blev dog spist af skovens dyr.

Da Kammeradvokaten ville stævne [Klager 1], var hans brødkrummer også væk.

Ingen vidste, hvor de 324 millioner var endt, eller hvor [Klager 1] var henne.

Hans seneste adresse i Danmark var på en gård i [Bynavn D] i Nordjylland, som Operation X opsøgte sidste år.

Indsatte sin far som direktør

[Klager 1] var egentlig uddannet elektriker og begyndte i 80'erne at sælge avanceret overvågningsudstyr til blandt andet udenlandske efterretningstjenester.

Det viste sig hurtigt, at [Klager 1] var en dygtig forretningsmand.

Salget af udstyr gik strygende, og da pengene i 90'erne begyndte at fosse ind i [Selskab A], overlod [Klager 1] direktørposten i det selskab, som ejede [Selskab A], til sin far, [Klager 2].

- Han har jo tjent enorme dynger af penge, fortalte [Klager 2], da Operation X mødte ham på gården i [Bynavn D].

- *Det var ikke fint i kanten*

[Klager 2] var maler og fungerede som en slags altnuligmand, hvis primære opgave – forud for direktørposten i det selskab som ejede [Selskab A] – var at istandsætte kontorerne i virksomheden.

Men fra den 13. september 1999, samme dag som hans søn flyttede ud af landet, skulle han pludselig håndtere anseelige millionbeløb og foretage komplicerede transaktioner mellem udenlandske selskaber, som ifølge Kammeradvokaten var gennemstrømningsselskaber.

[Klager 2] forklarede om sin tid som direktør i flere af sin søns selskaber:

- Det var jo ham ([Klager 1], red.), der styrede det. Det var i hvert fald ikke mig, det har jeg slet ikke forstand på. Jeg fik bare at vide, hvad jeg skulle gøre, og så gjorde jeg det, fortalte [Klager 2].

Da Operation X's journalist spurgte, om han blot havde været stråmand i selskaberne, kom der et overraskende ærligt svar:

- Ja, det kan man godt sige. Det var ikke fint i kanten, indrømmede [Klager 2] og fortsatte:

- Men hvad vil de gøre? De kan ikke gøre en skid. Der er ikke noget dummere her på jorden end Skat.

[Klager 2] fortalte, at hans søn ikke kunne lide at tale med journalister og ville hverken afsløre, hvor [Klager 1] opholdte sig eller give hans telefonnummer til Operation X.

Tømte selskabet for værdier

[Klager 2] kunne ikke huske mange detaljer om, hvorfor de 324 millioner kroner skulle overføres til Hans og Grete-selskaberne.

Det var også forholdsvist kompliceret.

De 324 millioner kroner var nemlig betaling for aktierne i [Selskab A], som de danske selskaber havde overtaget i 2003 fra selskabet [Selskab B] på Jersey.

Kammeradvokaten, som fører sagen på vegne af Skattestyrelsen, mente, at selskabet [Selskab C], som ejede [Selskab A] i Danmark, blev tømt for værdier, i det øjeblik det gik op for ledelsen, at der ville komme et større skattekrav mod selskabet.

Ledelsen udgjorde dengang direktøren [Direktør A] og bestyrelsesformanden [Formanden].

[Klager 2] var på det tidspunkt direktør i [Selskab D], som ejede [Selskab C], som igen ejede [Selskab A].

Skattekravet mod [Selskab C] var ifølge kuratorredegørelsen på i alt 156 millioner kroner, inklusive renter og gebyrer.

[Klager 1] var forsvundet

I 2011 havde de danske myndigheder allerede lugtet luntten og mistænkte, at ledelsen i [Selskab C] hemmeligt var blevet styret af [Klager 1].

Den 61-årige nordjyde var forsvundet ud af landet i 1999 og havde på papiret intet med selskabet at gøre.

I 2012 ville Kammeradvokaten stævne ham, men ingen vidste, hvor han opholdt sig. I stævningen stod der, at "sagsøgte nuværende opholdssted er ukendt".

I stævningen krævede Kammeradvokaten, at [Klager 1] skulle betale 104,6 millioner kroner plus renter som erstatning for, at han skulle have tømt det danske selskab [Selskab C] for værdier, velvidende at der var et skattekrav på vej mod selskabet.

Brugte sin helikopter som løvblæser

Ifølge den engelske tinglysning ejede [Klager 1] et gods i det naturskønne [Grevskabet], syd for [Bynavn A].

Men da Operation X opsøgte adressen, mødte journalisterne en lukket gitterport omgivet af overvågningskameraer. Bag den låste port havde den hemmelighedsfulde dansker indrettet sig med egen helikopterlandingsplads, hvorfra han, ifølge et lokalt tidsskrift, brugte sin helikopter til at pendle til og fra arbejde i [Bynavn A].

Naboerne huskede tydeligt den stenrige dansker, og hvordan de så til, mens han fløj i sin helikopter og brugte den som løvblæser for at fjerne blade fra græsarealerne på sin enorme grund.

Ingen af naboerne havde dog set [Klager 1] de seneste par år.

- *Vi er ikke interesserede i at tale med journalister*

Kunne det virkelig passe, at [Klager 1] stod bag skattemisbrug for over 100 millioner kroner?

Eller var både hans egen far og Kammeradvokaten helt forkert på den?

Det var de spørgsmål, Operation X ville forsøge at få et svar på ved at ringe på ved godset.

Men det var et kortfattet svar, der kom fra porttelefonen.

- Vi er ikke interesserede i at tale med journalister, så lad venligst være med at ringe igen, svarede en kvinde på engelsk.

Dårlig hukommelse

Operation X så ikke skyggen af [Klager 1] i England.

Men i Danmark var der stadig centrale personer i sagen, som måske kunne fortælle mere om hans rolle. [Direktør B] var direktør i [Selskab C] fra 2008 og frem til konkurserklæringen i 2011, altså i perioden hvor alle værdier i selskabet pludselig forsvandt.

Hans hukommelse var dog ikke den bedste, da Operation X ringede ham op.

- Det er rigtig mange år siden, men jeg mener, alt er foregået efter bogen. Og jeg kan ikke huske præcist hvorfor, sagde [Direktør B].

Var du udpeget af [Klager 1]?

- Det kan jeg ikke huske.

Du kan ikke huske, hvem der udpegede dig som direktør. Det lyder lidt spøjst?

- Nej, det kan jeg ikke huske, afsluttede [Direktør B] og forklarede, at det var en turbulent periode i hans liv.

Heller ikke [Direktør A] og [Formanden], som var henholdsvis direktør og bestyrelsesformand i [Selskab C] i perioden, hvor de 324 millioner kroner blev overført til Hans og Grete-selskaberne i Sverige, havde meget at sige til Operation X.

- Jeg har ingen kommentarer, svarede [Direktør A].

Okay. Hvorfor vil du ikke tale om det?

- Det har jeg ingen kommentarer til, svarede [Direktør A].

Samme svar gav [Formanden].

Ingen ville fortælle, hvad der var foregået, og hvor [Klager 1] opholdt sig.

Men så afslørede et tilsyneladende harmløst billede hans opholdssted.

Et billede afslørede adressen

Schweiz er det eneste land i Vesteuropa, som ikke samarbejder med de danske myndigheder om at inddrive skattegæld.

Måske var det derfor, erhvervsfolk med skattesager i Danmark ynder at flytte til landet.

Lidt syd for [Bynavn B] ligger regionen [Kantonen], som er en slags skattely i skattelyet. Regionen tilbyder nemlig endnu lavere skatter end resten af Schweiz.

Og noget tydede på, at det var her, [Klager 1] opholdt sig i dag.

Et af [Klager 1]s børn havde nemlig delt et billede på Instagram, som viste en regnbue med flere villaer i forgrunden af billedet.

Nogle af billederne på profilen var markeret som taget i [Kantonen].

Ved at sammenligne billedet med billeder fra Google Earth lykkedes det Operation X at finde den villa i Schweiz, hvorfra billedet blev taget.

Ifølge den schweiziske tinglysning var villaen ejet af [Klager 1].

Og ganske rigtigt: navnet på postkassen afslørede, at [Klager 1] boede i villaen i [Kantonen] og med den finske Formel 1-stjerne [Racerkøreren] som nabo.

Manden, som hverken Skattestyrelsen eller Kammeradvokaten vidste hvor var, havde Operation X nu fundet.

Spottet i en Porsche

[Klager 1] havde altså ifølge Kammeradvokaten efterladt en skatteregning på 156 millioner kroner i sit selskab i Danmark.

Han var stævnet personligt i en erstatningssag med krav om at betale 104,6 millioner kroner til den danske stat.

Hans egen far havde fortalt, at han kun var stråmandsdirektør, og at det var sønnen [Klager 1], som havde styret det hele.

Spørgsmålene hobede sig op.

Operation X's journalist havde spottet [Klager 1] i området og set ham køre i en grå Porsche Cayenne.

- Nej, jeg vil ikke

Der gik ikke lang tid, før tv-holdet fik øje på Porschen.

Operation X opsøgte [Klager 1] bag rattet i sin Porsche på en parkeringsplads i [Kantonen].

Hej [Klager 1], jeg hedder [Programværten], og jeg kommer fra TV 2.

- Nej, jeg vil ikke, sagde [Klager 1] og kørte væk i høj fart.

Tæt på at ramme journalist

[Klager 1] var tydeligvis ikke meget for at tale med Operation X, og derfor afleverede tv-holdet et brev om sagen i [Klager 1]s postkasse.

Da holdet skulle til at køre væk fra villaen, dukkede den grå Porsche Cayenne op igen.

Men [Klager 1] var slet ikke i humør til at tale med Operation X. Bilen standsede kortvarigt foran villaen, hvorefter den pludselig gassede op og i høj fart var få centimeter fra at ramme Operation X's journalist, som måtte klemme sig op ad tv-holdets bil.

[Klager 1] vendte om og kørte forbi TV-holdet igen, hvorefter han pludselig bakkede tilbage i høj fart og drejede ind i garagen til sin villa, mens porten gled i.

Det lykkedes aldrig at få hans svar på Kammeradvokatens alvorlige beskyldninger mod ham.

Men vi havde alligevel lært lidt om [Klager 1] undervejs.

Ifølge sin far havde han benyttet sig af stråmænd. Han havde indrettet sig bag en gitterport med overvågningskameraer på sit gods i England. Han var tydeligvis ikke glad for at tale med journalister. Og så vidste vi selvfølgelig, at han nu opholdt sig i Schweiz.

Skattekravet mod [Selskab C] bliver lige nu behandlet i Vestre Landsret efter at have været forelagt EU-domstolen, som har givet Skatteministeriet medhold. Efter den sag venter konkursagen mod [Selskab C], som ejede [Selskab A] og erstatningssagen mod [Klager 1] med et krav om betaling af 104,6 millioner kroner til den danske stat.

[Klager 1] vendte aldrig tilbage på brevet fra Operation X.”

Til artiklen er indsat blandt andet en tekstboks med overskriften ”[Klager 2] skriver efter interviewet til TV 2”. Af tekstboksen fremgår følgende:

”De udtalelser, som TV 2 har gengivet i Operation X fra mig, er optaget for ni måneder siden, hvor Aalborg Universitetshospital længe inden havde diagnosticeret mig som terminalt syg Alzheimer-patient.

Jeg var 81 år gammel og alvorligt sygdomssvækket, da en journalist uden varsel opsøgte mig på min terrasse. Jeg fik stillet spørgsmål om en situation, der lå 10-15-20 år tilbage i tid, og som jeg var uforberedt på og ude af stand til at udtale mig om.

Havde jeg forstået sagens rette sammenhæng, ville jeg aldrig have svaret, og da slet ikke uforberedt.

TV 2s klip udtrykker ikke min opfattelse, og situationen er meget mere kompleks og nuanceret end fremstillet i Operation X. Jeg har i dag ikke kræfter til at involvere mig mere i sagen, men jeg føler mig svigtet og misbrugt af TV 2, som har valgt ikke at respektere mit ønske om ikke at medvirke i deres program.

Jeg er ked af, at jagten på sensation og dramatik vinder over almindelig menneskelig anstændighed.”

Derfor bringer TV 2 interviewet

TV 2 opsøgte og interviewede [Klager 2], fordi han er tidligere direktør i et selskab, som ifølge Skattestyrelsen har været involveret i skattemisbrug for et trecifret millionbeløb.

Journalisten præsenterede sig som journalist fra TV 2, og [Klager 2] svarede detaljeret og uden forbehold på spørgsmål om begivenheder, som lå flere år tilbage.

Særligt væsentligt var det, at [Klager 2] under interviewet fortalte, at det var hans søn [Klager 1], som ’styrede det’ på trods af, at det var [Klager 2] der på papiret var direktør.

[Klager 2] oplyste endvidere, at hans søn [Klager 1] ikke ville tale med journalister. Til sidst i interviewet bekræftede [Klager 2], at udtalelserne var til citat.

TV 2 mener på den baggrund, at interviewet med [Klager 2] er relevant og berettiget at bringe.”

[Klager 1] og [Klager 2] klagede den 3. maj 2022 til TV 2, som den 17. juni 2022 afviste klagen. [Klager 1]s og [Klager 2]s klage over TV 2s afvisning er modtaget i Pressenævnet den 20. juni 2022. [Klager 2] er efter indgivelsen af klagen afgået ved døden, men hans arvinger har ønsket, at hans klage fortsat behandles.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager 1]s og [Klager 2]s synspunkter

Indledende bemærkninger

[Klager 1] og [Klager 2] [herefter klagerne, *Pressenævnet*] har indledningsvis oplyst, at udsendelsen og artiklen omhandler de såkaldte ”beneficial owner”-sager, som skattemyndighederne i det seneste årti har rejst mod en række danske selskaber, der enten har udloddet udbytte eller udbetalt renter til deres moderselskaber, der er hjemmehørende i andre EU-lande, eller lande med hvilke Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Skatteministeriets overordnede synspunkt er, at de omhandlede moderselskaber er såkaldte ”gennemstrømningsselskaber”, der ikke er de reelle ejere af udbytte eller renter, med den konsekvens, at reglerne om skattefritagelse efter moder-/datterselskabsdirektivet og reglerne om skattenedsættelse efter dobbeltbeskatningsoverenskomsterne med de nævnte EU-lande ikke finder anvendelse. De danske datterselskaber burde derfor ifølge skattemyndighederne have indeholdt kildeskat i forbindelse med udbetalingerne.

Der er tale om yderst komplicerede sager, som kræver stor specialistviden at forstå. Sagerne om TDC A/S og [Selskab A] bliver i udsendelsen og artiklen særligt fremhævet som to ud af 34 sager i ”beneficial owner”-sagskomplekset. Østre Landsret afsagde dom i TDC-sagen den 3. maj 2021 og gav Skatteministeriet medhold. TDC har dog anket dommen til Højesteret.

[Selskab A]-sagerne består kort fortalt af to skattesager anlagt ved Vestre Landsret af [Selskab C] (videreført af [Selskab D]) mod Skatteministeriet (”skattesagerne”). [Selskab D] ejede [Selskab C], som ejede [Selskab A]. Vestre Landsret afsagde dom i sagerne den 19. maj 2022, det vil sige efter offentliggørelsen af udsendelsen og artiklen. Dommen fastslår, at der skulle have været tilbageholdt kildeskat i Danmark af renter betalt af danske datterselskaber til udenlandske moderselskaber. Sagerne har været udsat i en årrække grundet præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen. Domsafsigelsen har også været udsat to gange grundet sagens kompleksitet, og dommen vil blive anket.

[Selskab A]-sagerne er relateret til klagerne, da [Klager 1] blandt andet var ejer og direktør af [Selskab A] frem til 1999, hvorefter han blev formand for bestyrelsen i selskabet frem til 2003. [Klager 2] har blandt andet været direktør i [Selskab C] fra 1999-2003 og i [Selskab D] i perioden 1999-2014.

Klagerne er ikke parter i skattesagerne, men er sammen med tre andre parter sagsøgt af SKAT i en ledelsesansvarssag, som er afledt af ovennævnte skattesager, med påstand om betaling af erstatning for manglende betaling af rentekildeskat, på trods af, at [Klager 1] slet ikke var en del af ledelsen på daværende tidspunkt. Ledelsesansvarssagen blev anlagt af SKAT den 8. december 2011, men har været udsat i over 10 år for at afvente afgørelsen af de to skattesager. Den videre juridiske proces for klagerne afventer derfor fortsat en endelig afgørelse i de verserende skattesager, idet en fastlæggelse af det skattemæssige spørgsmål er en forudsætning for, at man efterfølgende kan tage stilling til, hvorvidt ledelsen har handlet ansvarspådragende. Sagen kan således falde helt anderledes ud end de bagvedliggende skattesager.

Udsendelsen fremhæver sagen om [Selskab A] som noget særligt – ud af de 34 skattesager – idet det påstås, at den oprindelige ejer, [Klager 1], som ifølge SKAT skylder dem 105 mio. kroner, har holdt sig skjult i årevis for både myndigheder og journalister. Derefter går ”den store skattejagt” for at finde [Klager 1]. I jagten på at finde [Klager 1] og håbet om et interview, drager journalisterne både til [Bynavn D] i Nordjylland for at tale med [Klager 1]s far, [Klager 2], til [Grevskabet] i England, hvor [Klager 1] ejer et landsted, og til byen [Bynavn E] i regionen [Kantonen] i Schweiz, hvor [Klager 1] er bosat d.d.

Vinkling

Klagerne har anført, at TV 2s dækning af retssagerne relateret til dem er ensidig og mangelfuld, idet den ikke indeholder en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes synspunkter i sagerne.

Klagerne har endvidere anført, at TV 2 ikke har udøvet objektiv journalistik, men i stedet har taget tydeligt stilling i udsendelsen og ”stemplet” den ene part som forbryder, selv om dette endnu ikke har været behandlet ved domstolene.

Udsendelsen er bygget op ud fra præmissen om, at der er foregået noget fordækt, hvilket gennemsyrrer hele udsendelsen lige fra udsendelsens klipning, retorik, til valget af underlægningsmusik. Allerede i udsendelsens indledning vises et klip, hvor det oplyses, at SKAT mener at have et krav mod [Klager 1] på 105 mio. kroner (ledelsesansvarssagen), og viser umiddelbart derefter [Klager 1], der, efter journalisternes opfattelse, var ved at køre journalisten [Journalisten] ned i sin flugt væk fra journalisterne. Allerede her er dramaturgien på sit højeste, og seerne får opfattelsen af, at [Klager 1]s reaktion er tegn på, at han har noget at skjule.

[Programværten] speaker umiddelbart efter [tidskode 00:58]:

”...Det begyndte med en retssag i København. Det var en af de sager, som vi alle sammen burde interessere os for, med milliarder af skattekrone på spil. ...men det var en kompliceret sag, og ærligt talt – jeg synes det lød lidt kedeligt.... min kollega [Journalisten] derimod var fyr og flamme.”

TV 2 har dermed erkendt, at det er en kompliceret sag, som den almindelige dansker ikke udviser stor interesse for til trods for, at den er stor inden for skatteverdenen. Det lader derfor til, at Operation X har ønsket at vække den almindelige danskers interesse ved at krydre rettsagerne faktiske forhold med lidt mere farverige oplysninger om, at der er en stenrig forbryder på flugt, som Operation X har sat sig for at finde. Situationen er imidlertid den, at [Klager 1] dels slet ikke er på flugt – eller i øvrigt skjult for de danske myndigheder – ligesom sagerne, der omhandler ham, [Klager 2] og [Selskab A] m.fl. fortsat er verserende hos domstolene og derved endnu ikke endeligt afklarede. Operation Xs ”tilføjede krydderi” er således ukorrekt og yderst krænkende for [Klager 1] og [Klager 2].

Udsendelsens dækning af retssagerne er mangelfuld, ensidig og unuanceret, ligesom udsendelsen fremstiller de omhandlede selskaber og disses ejere som skurke, der bevidst har villet snyde SKAT. Som nævnt ovenfor, er der tale om meget komplicerede sager, der har skabt uenighed blandt landets skatteeksperter, ligesom de har været under behandling hos domstolene i årevis. Skattesagerne er derfor ikke så sort/hvide, som Operation X får dem til at fremstå, og sagerne er fortsat ved at blive afklaret ved domstolene, hvor de rettelig hører til. Operation X bør i den forbindelse føre objektiv journalistik og kan naturligvis ikke dømme personer på forhånd, når deres sag endnu ikke er færdigbehandlet hos domstolene. Dette er stærkt kritisabelt. Skattesager af den kompleksitet – og som endnu ikke er afklarede hos domstolene – hører slet ikke hjemme i et program som Operation X, som i stedet burde fokusere på de typer af mere simple sager, hvor de sædvanligvis gør et berettiget stykke arbejde.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende [tidskode 18:38]:

”Det lignede fuldstændig den metode med gennemstrømningselskaber, som de fem kapitalfonde bag TDC, ifølge landsretten, havde brugt. Pengene fra [Selskab A] blev ført igennem de to Hans og Grete-selskaber til skattelyet Jersey, hvor sporet forsvandt. Var det i virkeligheden [Klager 1], der var rendt med pengene, som både SKAT og [Klager 1]s far sagde? – så var den væk – Det var der nu en hel del, der tydede på.”

Ovenstående udtalelse er et eksempel på, at Operation Xs journalister ikke omtaler retssagerne relateret til [Klager 1] objektivt, men derimod tydeligt antyder over for seerne, at han er skyldig og uretmæssigt er rendt med nogle penge, der ikke tilhører ham, på trods af, at sagerne ikke er færdigbehandlede hos domstolene.

Klagerne har henvist til yderligere eksempler på udsendelsens og artiklens misvisende vinkling, der gør, at dækningen af sagerne ikke fremstår objektiv:

- Eksempel 1: Journalisternes møde med [Politiker A] og [Politiker B]

Journalisterne mødes med [Politiker A] og [Politiker B], som var henholdsvis finans- og statsminister i 90’erne, da det statsejede TeleDanmark blev solgt til udenlandske kapitalfonde.

[Programværten] speaker [tidskode 05:16]:

”...Det var nemlig dem, som åbnede dørene for, at udenlandske investorer sendte danske TDC-milliarder i skattely...”

Nedenstående citater er uddrag fra samtalen mellem journalisterne og [Politiker A] og [Politiker B] [tidskode 06:42]:

”[Politiker A]: ...Har vi nu styr på, at de udenlandske investorer, der kommer ind, at de også kommer til at betale skat? Og det mente vi, at vi havde.

[Programværten]: Men var du naiv dengang, [Politiker A]?

[Politiker A]: Ja, Jeg troede, vi havde mere styr på også europæisk at kunne imødegå de her ting.

Speak: ...og så rullede milliarderne i skattely... lige for næsen af [Politiker A] og [Politiker B].

[Programværten]: Men kan man finde pengene – kan man finde de folk, der står bag?

[Politiker B]: Enhver forbryder efterlader sig jo en eller anden form for spor ik’.

[Journalisten]: Nu sætter I i hvert fald vores jagt i gang.”

Den gennemsnitlige seer vil højst sandsynligt udelukkende hæfte sig ved, at [Politiker B] omtaler selskaberne og ejerne bag som forbrydere, hvorved en stempling af [Klager 1] allerede sker her. Den gennemsnitlige seer vil således ikke stille spørgsmålstegn ved, om den selskabskonstruktion og de metoder, der blev brugt på daværende tidspunkt, måske blev anset som lovlige dengang, selv om samtalen med [Politiker B] og [Politiker A] indikerer, at Danmark på dette tidspunkt ikke havde en lovgivning, der forbød brugen af gennemstrømnings-selskaber.

På tidspunktet for udsendelsens offentliggørelse verserede mange af sagerne fortsat ved domstolene, og TDC-sagen var anket til Højesteret. Det nævnes i udsendelsen, at der er tale om i alt 34 sager, og det er påfaldende, at så mange store virksomheder bevidst skulle have begået såkaldt skattemisbrug i denne periode. Som det også fremgår af TDC-dommen, som er offentlig tilgængelig, er der anført mange relevante anbringender fra selskaberne, som ikke kommer frem i udsendelsen, der udelukkende fokuserer på SKATs synspunkter.

Selv om hverken [Selskab A], [Klager 1] eller [Klager 2] nævnes specifikt i samtalen, omfatter den indirekte også dem, da de er blandt de 34 sager, og idet denne sag, som den eneste ud over TDC-sagen, fremhæves i udsendelsen. Klagerne har i den forbindelse bemærket, at de ikke har bestridt relevansen af at omtale de 34 skattesager, da disse har samfundsmæssig interesse. Omtalen heraf skal dog ske i overensstemmelse med de presseetiske regler, herunder opfyldte kravene til objektivitet og ligelig kvalitativ gengivelse af parternes synspunkter.

[Klager 1] har naturligvis ret til at få sin sag behandlet på retfærdig vis af domstolene, inden medierne dømmer ham på forhånd. [Klager 1] har haft et ønske om at få sagen afgjort for længe siden, så han kan få en endelig juridisk vurdering og afgørelse af sagen, men domstolene har selv udsat denne i en årrække grundet de omkringliggende sager.

- *Eksempel 2: Brug af hunde som illustration*

Operation X benytter hunde til at vise, hvem der får "en bid af pølsen", for at forklare sagerne på en ukompliceret måde, så alle kan forstå det. SKAT er den lille søde labrador-hund, som må forblive sulten, mens kapitalfondene er bidske dobermann-hunde, der spiser hele pølsen selv. Ud over at være et meget simplificeret billede af sagerne, er det tilmed meget farvet af, hvem der fremstilles som de "gode" og "onde".

[Programværten] udtaler i den forbindelse [tidskode 09:47]:

"Smart? Ja, måske. Men bestemt ikke i orden."

Han tager dermed stilling til, at det ikke er i orden, selv om domstolene på tidspunktet for udsendelsens offentliggørelsen endnu ikke havde taget endeligt stilling hertil, hverken i TDC-sagen eller [Selskab A]-sagen.

- *Eksempel 3: Omtalen af selskabsnavnene [Selskaberne]*

Udsendelsen spekulerer også i, hvorfor to selskaber i [Selskab A]-sagen er kaldt Hans og Grete, stavet bagfra. De fortæller eventyret og spekulerer i, hvorvidt navnene afspejler historien, og om dette har været helt bevidst.

Klagerne har henvist til [tidskode 13:45]:

[Programværten]: Det er eddermame frækt at kalde sine selskaber Hans og Grete. Det er jo at sige til folk. Jeg tager pis på jer ik' - jeg tager dybt pis på jer.

[Journalisten]: Han beder jo nærmest om, at vi skal lede efter ham – ikke?

Speak: Kunne vi finde nogle af [Klager 1]s brødkrummer. Kunne vi måske finde [Klager 1]. Andre havde prøvet før os, men uden held..."

Historien om Hans og Grete er således med til at tegne et billede af [Klager 1] som en forbryder, der fra start har planlagt at narre SKAT og forsvinde med pengene. Dette er imidlertid langt fra sandheden og bygger alene på udokumenterede spekulationer. Journalisternes holdning til retssagerne skinner endvidere tydeligt igennem, og det kan næppe betegnes som en objektiv omtale af en retssag, som der ellers stilles krav om i reglerne for god presseskik.

Da journalisterne leder efter [Klager 1] i Schweiz, udtaler [Programværten] ligeledes [tidskode 37:02]:

"Var det virkelig lykkedes [Klager 1] at gemme sig med alle millionerne fra [Selskab A] og leve lykkeligt til sine dages ende?"

Dette må opfattes som en klar reference til eventyret om Hans og Grete og understøtter derfor denne fortælling, ligesom udtalelsen er med til at dyrke deres fortælling om en forbryder på flugt med massevis af penge.

- Eksempel 4: Besøget på [Klager 1]s tidligere bopæl i England

Da journalisterne besøger [Klager 1]s tidligere bopæl i England, opsøger de naboer og forhører sig om [Klager 1]. En nabo udtaler [tidskode 22:28]:

”Han fløj i helikopter og blæste bladene op. Han brugte den vel som løvblæser.”

De opsætter endvidere en drone og filmer [Klager 1]s tidligere bopæl oppefra og virker forargede over, at det ikke er en gård, men et gods, og at der er vendeplads og helikopterplads mv. Der er tillige en del overvågningskameraer, som der fokuseres på. Det hele fremstilles mystisk og underbygger den fortælling, som udsendelsen opbygger om [Klager 1] som rigmanden, der lever i overdådig luksus – måske endda for SKATs penge – og gemmer sig for omverdenen.

- Eksempel 5: ”Lugtet luntet”, ”forsvundet” mv.

Af artiklen fremgår blandt andet:

”I 2011 havde de danske myndigheder allerede lugtet luntet og mistænkte, at ledelsen i [Selskab C] hemmeligt var blevet styret af [Klager 1].”

[...]

”Den 61-årige nordjyde var forsvundet ud af landet i 1999 og havde på papiret intet med selskabet at gøre.”

”... [Direktør B] var direktør i [Selskab C] fra 2008 og frem til konkurserklæringen i 2011, altså i perioden hvor alle værdier i selskabet pludselig forsvandt.”

Brugen af udtrykkene ”lugtet luntet”, ”forsvundet” og ”alle værdier i selskabet forsvandt pludselig” er alle med til at skabe en dramatisk stemning og til at give læseren indtryk af, at det hele er meget mystisk og fordækt. [Klager 1] var ikke forsvundet, men blot flyttet til udlandet. Selskabets værdier forsvandt ikke pludseligt, men selskabets aktiver blev anvendt til at indfri selskabets betydelige gæld, hvilket fremgår af selskabets aflagte regnskaber. Der er således ikke noget mystisk i det, og det må være op til domstolene at vurdere lovligheden heraf.

Udtalelsen om, at de danske myndigheder allerede havde lugtet luntet, er ligeledes et unødvendigt udtryk, som burde have været udeladt, da formålet med brugen alene har været at understøtte artiklens ensidige budskab om, at [Klager 1] angiveligt skulle have snydt SKAT for en masse penge.

Endnu et eksempel på artiklens manipulerende vinkling er følgende citat:

”BRUGTE SIN HELIKOPTER SOM LØVBLÆSER

Naboerne huskede tydeligt den stenrige dansker, og hvordan de så til, mens han fløj i sin helikopter og brugte den som løvblæser for at fjerne blade fra græsarealerne på sin enorme grund.”

Naboens udtalelse om, at [Klager 1] vel brugte sin helikopter som løvblæser, var tydeligvis sagt i sjov og ikke ment som en faktuel oplysning. TV 2 har anvendt oplysningen som en bogstavelig faktuel oplysning for at tegne et usympatisk billede af en stenrig mand, der ”klatter penge væk”, som ikke engang tilhører ham selv.

Klagerne har bemærket, at ovenstående eksempler ikke er udtømmende, men alligevel giver et klart billede af, at udsendelsen fra start har ”stemplet” [Klager 1], som en person der bevidst har villet snyde SKAT og holde sig skjult med alle pengene. Udsendelsen repræsenterer stort set alene synspunkterne fra de danske skattemyndigheder, som jo er partiske, ligesom seerne næppe kan være i tvivl om journalisternes holdning til sagerne, og udsendelsen formår ikke at give seerne et reelt billede af, hvad problemstillingerne i sagerne er.

Det fortælles heller ikke, hvad status på [Klager 1]s ”ledelsesansvarssag” er, for eksempel at han er stævnet, men at sagen har været udsat af retten, da den afventede landsrettens dom i de bagvedliggende skattesager. Ud over at spørge klagerne selv, var der rig mulighed for, at Operation X kunne have repræsenteret alle væsentlige synspunkter i udsendelsen, eksempelvis ved at spørge de advokater, der repræsenterer parterne, eller uvildige eksperter på området. Klagerne har bemærket, at journalisterne også burde være klar over og respektere, at parter i en retssag ikke ønsker at udtale sig om sagen, mens den verserer.

Korrekt information

- ”[Klager 1] har holdt sig skjult”

Klagerne har anført, at udsendelsen giver seerne et ukorrekt indtryk af, at SKAT har et krav mod [Klager 1], som ikke kan blive behandlet, fordi han holder sig skjult.

[Klager 1] blev, som ovenfor nævnt, stævnet af SKAT i 2011 i en ”ledelsesansvarssag”, men sagen er siden blevet udsat, idet den afventede dommen i to bagvedliggende skattesager og altså ikke på grund af, at SKAT ikke har kunne finde ham. [Klager 1] har således ikke holdt sig skjult for de danske myndigheder i årevis, og han blev ikke først ”fundet”, da Operation X opsøgte ham i Schweiz.

Af udsendelsen fremgår blandt andet:

[Tidskode 10:55]

”En af de 34 sager skilte sig ud. Ikke mindst fordi, at hovedpersonen var væk. Har du nogensinde hørt historien om [Selskab A] og den forsvundne forretningsmand?”

[Tidskode 11:05]

”Både myndighederne og journalister har flere gange gennem mange år forsøgt at få fat i [Klager 1].”

[Tidskode 12:40]

”[Klager 1] var over alle bjerge. Men måske havde han alligevel efterladt sig et spor”

[Tidskode 13:45]

”...men skovens fugle åd krummerne, og alle sporene var væk. Var det det, som [Klager 1] ville fortælle. At han havde skjult sine spor, og at vi lige så godt kunne glemme alt om at finde ham.” [Programværten]: ”Det er eddermame frækt at kalde sine selskaber for Hans og Grete. Altså det er jo at sige til folk, jeg tager pis på jer ik’- jeg tager dybt pis på jer.”

[Tidskode 13:58]

”Han beder jo nærmest om, at vi skal lede efter ham.”

[Tidskode 14:02]

”Kunne vi finde nogle af [Klager 1]s brødkrummer, kunne vi måske finde [Klager 1]. Andre havde prøvet før os, men uden held. Ikke engang de danske myndigheder vidste, hvor [Klager 1] var, da de ville sagsøge ham med et krav om at betale knapt 105 millioner. [Klager 1]s opholdssted var ukendt.”

[Tidskode 37:40]

”Måske havde det været planen fra begyndelsen. Bare at stikke af med pengene og lade SKAT sejle sin egen sø.”

Af artiklen fremgår følgende:

”Manden [[Klager 1], *Pressenævnet*], som hverken Skattestyrelsen eller Kammeradvokaten vidste hvor var, havde Operation X nu fundet.”

Jagten på at finde [Klager 1] leder, ifølge udsendelsen, først journalisterne til [Bynavn D] i Nordjylland, hvor [Klager 1]s far, [Klager 2], bor. Dernæst tager de til [Grevskabet] i England, hvor [Klager 1] ejer et landsted. Endelig tager de til regionen [Kantonen] i Schweiz, hvor de både finder [Klager 1] og hans bopæl. Udsendelsen giver derfor seerne det klare indtryk, at det har været vanskeligt at finde frem til [Klager 1], hvilket fremstilles som en stor og vigtig præstation, når nu andre journalister og myndigheder angiveligt ikke har været i stand til det trods forsøg herpå i årevis.

Situationen er imidlertid den, at [Klager 1] slet ikke er skjult for de danske myndigheder. Alle relevante myndigheder, herunder de danske skattemyndigheder og Kammeradvokaten, kender udmærket [Klager 1]s adresse og har gjort det i mange år. Det er korrekt, at Kammeradvokaten for godt 10 år siden i 2011 – trods det faktum, at [Klager 1] havde offentlig adresse i England på dette tidspunkt – valgte at forkynde stævningen i ledelsesansvarssagen i Statstidende. SKAT er imidlertid løbende orienteret om, hvor [Klager 1] havde og har adresse, inklusiv hans aktuelle bopæl i Schweiz.

Påstanden om, at [Klager 1] holder sig skjult, er derfor ikke korrekt og er tilmed yderst skadelig for [Klager 1]s renommé, da han fremstilles som en forbryder på flugt.

Klagerne har som eksempler på, at de danske myndigheder er bekendte med [Klager 1]s adresse, henvist til en række breve fra og til SKAT. Både Skattestyrelsen og Kammeradvokaten er således bekendte med [Klager 1]s bopælsadresse først i England og senere i Schweiz.

Det forhold, at [Klager 1]s bopælsadresse og telefonnummer ikke er offentligt tilgængeligt, at han ikke har profiler på sociale medier mv., og at Operation X derfor angiveligt har haft svært ved at finde ham, er på ingen måde ensbetydende med, at han holder sig skjult i forhold til ledelsesansvarssagen eller for de danske myndigheder i øvrigt. Det forhold, at [Klager 1] aldrig har ønsket at udtale sig til journalister, medfører naturligvis ikke, at han har holdt sig skjult for myndigheder eller andre relevante parter. [Klager 1] værner om sit privatliv og har aldrig søgt offentlighedens søgelys, og journalister kan ikke kræve at få oplyst, hvor en person befinder sig.

Klagerne har bemærket, at hele udsendelsen er båret op omkring, at [Klager 1] er en forbryder på flugt fra de danske myndigheder, og at ingen har kunnet finde ham i årevis, hvorfor Operation X tager på ”den store skattejagt”. Disse yderst krænkende og ukorrekte påstande gennemsyrrer således hele udsendelsen.

- Folkeregisteradresse

Klagerne har anført, at det er ukorrekt, at [Klager 1]s senest kendte adresse er på gården i Nordjylland.

Klagerne har henvist til følgende afsnit fra artiklen:

”For den 61-årige nordjyde var allerede i 1999 trådt tilbage som ejer og direktør, og var flyttet til England. Siden havde han levet en anonym tilværelse og stod registret uden adresse i Folkeregistret.”

[...]

”[Klager 1]s senest kendte adresse er på denne gård i Nordjylland.”

Kort efter at [Klager 1] flyttede til England i 1999, fik han adresse på sit landsted i [Grevskabet]. Adressen i England er offentligt tilgængelig information, som kan fremsøges eksempelvis ved at søge på [Klager 1]s navn i det engelske CVR-register. Gården i Nordjylland er [Klager 1]s senest kendte danske adresse, og det havde været nemt for journalisterne at kontrollere korrektheden af oplysningerne. Hvis redaktionen var i tvivl om, hvor [Klager 1]s senest kendte bopælsadresse var, burde de afholde sig fra at oplyse denne.

Klagerne har oplyst, at de den 3. maj 2022 gjorde TV 2 opmærksomme på, at udsendelsen og artiklen indeholdt en række urigtige oplysninger, som også er beskrevet i denne klage. På trods heraf har TV 2 fortsat ikke berigtiget disse oplysninger.

Klagerne har i den forbindelse bemærket, at udsendelsen indeholder en lang række andre faktuelle fejl og mangler i forbindelse med beskrivelsen af [Selskab A]’ historie, herunder ukorrekte datoer og beløbsstørrelser mv. Klagerne har dog vurderet, at disse fejl er mindre

væsentlige i denne sammenhæng, idet seerne udelukkende vil hæfte sig ved klagens andre kritikpunkter.

- Diagnose

Klagerne har anført, at TV 2 ikke loyalt har oplyst seerne om, at [Klager 2] var diagnosticeret med Alzheimers.

Til slut i udsendelsen er følgende tekst gengivet:

”[Klager 2] har efter interviewet oplyst, at han er: ”81 år gammel og alvorligt sygdomssvækket.”

”Havde jeg forstået sagens rette sammenhæng, ville jeg aldrig have svaret, og da slet ikke uforberedt. TV 2’s klip udtrykker ikke min opfattelse.”

”Jeg føler mig svigtet og misbrugt af TV 2, som har valgt ikke at respektere mit ønske om ikke at medvirke i deres program.”

Det fremgår imidlertid ikke af denne tekst, at [Klager 2], længe inden interviewet fandt sted, var diagnosticeret som terminalt syg Alzheimerpatient. Der er en stor betydningsmæssig forskel på at være 81 år og sygdomssvækket og være diagnosticeret med hjernesygdommen Alzheimers.

Ordet ”sygdomssvækket” siger intet om, hvad [Klager 2] fejlede. Det kunne lige så vel være dårlig ryg som Alzheimers. Ordet ”Alzheimerpatient” siger derimod, at [Klager 2] led af en alvorlig hjernesygdom, der gjorde, at hans udtalelser og ageren var påvirket heraf, herunder at hans udtalelser ikke får samme vægt af troværdighed.

TV 2s argument om, at den fulde skriftlige kommentar er for omfattende til en tv-udsendelse, er uholdbart, idet oplysningen om, at [Klager 2] havde demens og Alzheimers sagtens kunne have været indeholdt i en kortere kommentar. Alene det faktum, at TV 2 valgte at bringe en del af den skriftlige kommentar, men tilsyneladende bevidst valgte at udelade elementet omkring Alzheimers, vækker stor undren.

Det burde også være muligt at bringe den fulde kommentar i forbindelse med tilgængeliggørelsen på TV 2 PLAY.

Forelæggelse

Klagerne har anført, at TV 2 ikke har forelagt [Klager 1] de krænkende og ukorrekte oplysninger om, at han skulle have holdt sig skjult.

Det forhold, at [Klager 1] ikke ønskede at udtale sig om de verserende retssager, er ikke ensbetydende med, at han ikke vil besvare ukorrekte og skadelige påstande om ham. Hvis TV 2 havde forelagt de konkrete krænkende og ukorrekte oplysninger for [Klager 1], kunne han have reageret skriftligt herpå.

Klagerne har bemærket, at det er korrekt, at [Klager 1] modtog et forelæggelsesbrev fra TV 2, samt at TV 2 har forsøgt at få hans udtalelser. [Klager 1] vidste derfor, at der ville blive bragt en udsendelse, som omhandlede skattesagerne, herunder at TV 2 havde formået at ”interviewe” [Klager 2]. ”Interviewet” med [Klager 2] har ikke været relevant for [Klager 1] at kommentere på, da hans søster, [Datteren], havde denne dialog med TV 2 inden offentliggørelsen af udsendelsen.

[Klager 1] var således ikke bekendt med, at udsendelsen ville påstå, at han havde holdt sig skjult for de danske myndigheder i årevis, og at det angiveligt skulle være TV 2s journalister, der ender med at finde ham i Schweiz, ligesom han ikke var bekendt med, at udsendelsen ville omtale retssagerne på en så ensidig måde. [Klager 1] gik naturligvis ud fra, at TV 2 ville bringe en udsendelse, der overholdt de vejledende regler for god presseskik.

Privatlivets fred

- Hus i Schweiz

Klagerne har anført, at TV 2 ved offentliggørelse af [Klager 1]s vejnavn, udpegning af hans hus i Schweiz samt ”gatecrashing” og manglende respekt for afvisning af interview har overskredet grænserne for privatlivets fred.

[Klager 1] er en seriøs forretningsmand og en meget privat person og har aldrig haft et ønske om at optræde i det offentlige mediebillede. [Klager 1] har derfor også altid takket nej til at medvirke i interviews og lignende i årenes løb. Dette fremgår også af udsendelsen, og Operation Xs journalister virker til at være helt opmærksomme herpå.

På trods af dette valgte Operation X at vise et billede af [Klager 1]s bopæl på Google Earth, hvor man tydeligt kan se hans vejnavn, ligesom de pegede på huset og oplyste, hvem hans kendte nabo var. Det er derfor ikke svært for seerne at spore sig frem til [Klager 1]s adresse i Schweiz, og det må anses for unødvendigt og uden klar almen interesse at vise hans vejnavn i udsendelsen.

- Gods i England

Klagerne har anført, at TV 2s brug af optagelser af [Klager 1]s landsted i England – særligt droneoptagelserne – samt journalisternes udspejling af naboerne og nedkimen af landstedets beboere er unødvendig og uden klar almen interesse.

Journalisterne havde på dette tidspunkt allerede fundet ”skatten” i Schweiz, hvorfor skattejagten burde være afsluttet.

I udsendelsen får seerne at vide, at journalisternes store skattejagt først bringer dem til [Bynavn D] i Nordjylland, dernæst England og til sidst Schweiz, hvor de finder [Klager 1]. Den korrekte tidslinje er imidlertid, at journalisternes optagelser i Schweiz fandt sted i perioden fra den 22. august 2021 til den 24. august 2021, mens optagelserne fra England fandt sted blandt andet den 21. september 2021, altså en lille måneds tid efter, at journalisterne allerede havde konfronteret [Klager 1] ved hans bopæl i Schweiz.

TV 2 har i svaret til Pressenævnet erkendt, at optagelserne i England er foretaget, efter TV 2 opsøgte [Klager 1] i Schweiz. Klagerne har derfor bestridt, at der skulle være en samfundsmæssig interesse i at lave og vise disse optagelser. TV 2 havde således på daværende tidspunkt afleveret et brev til [Klager 1] og forsøgt at få hans udtalelser til udsendelsen, hvorfor optagelserne i England er uden samfundsmæssig interesse og relevans. Den verserende ledelsesansvarssag mod [Klager 1] berettiger ikke i sig selv disse optagelser og offentliggørelsen heraf.

Selv om Operation X på tidspunktet for optagelserne i England allerede vidste, at [Klager 1] ikke længere boede på sit landsted i England – som han dog stadig ejer, men lejer ud til sin datter og svigersøn – foregav journalisterne, at de endnu ikke havde fundet ham. De ringede på porttelefonen adskillige gange. Første gang besvarede [Klager 1]s svigersøn porttelefonen, men han lagde på, da hverken han eller [Klager 1]s datter var interesserede i at tale med journalister. Herefter ringede de på utallige gange, hvorefter datteren svarede, at de ikke var interesserede i at tale med journalister.

Journalisterne burde have respekteret deres afslag på at tale med dem allerede første gang, de ringede på. På dette tidspunkt vidste journalisterne jo allerede, at [Klager 1] befandt sig i Schweiz – hvor de tilmed havde afleveret et brev til ham – og der var således ingen grund til at genere landstedets beboere, som intet havde med sagen at gøre. De gik endda så vidt, at de talte med landstedets naboer og udspurgte dem om, hvornår de sidst havde set [Klager 1] mv., hvormed de gav naboerne et indtryk af, at han havde begået noget ulovligt eller uetisk, der begrundede, at journalisterne var på jagt efter ham. Dette er skadeligt for [Klager 1]s renommé, ligesom det smitter af på datterens og svigersønnens renommé.

Journalisterne valgte endvidere at sende en drone op for at filme [Klager 1]s landsted, hvilket er krænkende og i strid med privatlivets fred, da der ikke var en klar almen interesse, der kunne begrunde disse droneoptagelser af en privat ejendom, og da TV 2 ovenikøbet var klar over, at [Klager 1] ikke længere var bosat på landstedet. Hertil kommer, at landstedet bevidst har været holdt meget privat og beskyttet med overvågningskameraer, da ejendomme af denne type er særligt udsatte for hjemmerøverier mv. Denne privatlivsbeskyttelse har TV 2 brudt med sine droneoptagelser.

Optagelserne i England bidrager alene med at tilføre udsendelsen spænding og dramaturgi, herunder at fremstille [Klager 1] som en velhavende, usympatisk mand, der skjuler sig for naboerne og lever et ekstravagant liv på et stort gods med helikopter mv., måske endda for SKATs penge.

Klagerne har anført, at TV 2 i væsentlig grad har overskredet grænserne for sin redigeringsret, da det tidsmæssige forløb i udsendelsen ikke svarer til virkeligheden, men blot giver seerne et vildledende og fordrejet billede af sandheden, som er med til at understøtte det usympatiske billede af en forbryder på flugt, som Operation X forsøger at tegne af [Klager 1].

Samtykke til medvirken

Klagerne har anført, at TV 2 ikke har udvist det fornødne hensyn til [Klager 2].

Operation Xs to journalister kørte den 9. juni 2021 til [Klager 2]s bopæl i Nordjylland, hvor de parkerede bilen et stykke fra huset. Den ene journalist, [Journalisten], gik op til huset og talte med [Klager 2]. Samtalen fremgår af udsendelsen [tidskode 15:38]. [Klager 2] sad alene på terrassen foran sit hus, da journalisten uanmeldt dukkede op. [Klager 2]s datter – [Datteren] – stod inde i huset og troede indledningsvis, at det var et lægebesøg, indtil hun efter nogle få minutter gik ud på terrassen og fandt ud af, at [Journalisten] var journalist. [Datteren] gjorde [Journalisten] opmærksom på, at [Klager 2] var alvorligt sygdomssvækket med Alzheimers, ligesom hun bad [Journalisten] om at forlade ejendommen.

[Journalisten] må utvivlsomt ret hurtigt i samtalen med [Klager 2] have fået fornemmelsen af, at han ikke var ved sine fulde fem. [Klager 2] havde helt tydeligt ikke forstået, at han var i færd med at blive interviewet af TV 2 til brug for en kritisk udsendelse om ham selv og [Klager 1]. Hvis [Klager 2] havde forstået dette, så ville han naturligvis ikke have medvirket i interviewet. [Klager 2] var i en tilstand, hvor han hverken var i stand til at vurdere konsekvenserne af en medvirken i en udsendelse, ligesom han ej heller var i stand til at samtykke til medvirken i en udsendelse af denne type.

På trods heraf fortsatte [Journalisten] med interviewet, ligesom TV 2 valgte at offentliggøre de yderst krænkende og skadelige optagelser, selv om TV 2 inden offentliggørelsen fik oplyst, at [Klager 2] var alvorligt syg med demens og Alzheimers. Klagerne har henvist til en mailkorrespondance mellem [Klager 2]s datter [Datteren] og TV 2, der blev udvekslet inden udsendelsens offentliggørelse om hendes indsigelser mod optagelserne.

Klagerne har ikke bestridt, at personer med demenssygdomme har en grundlovssikret ret til at udtale sig, hvilket Alzheimerforeningen også forfægter på sine medlemmers vegne. Demensramte personer kan naturligvis udtale sig i tv-udsendelser. Dette vil for eksempel være ganske naturligt i en udsendelse, der netop omhandler demente, og hvordan et liv med demens er. Operation X-udsendelsen anvender derimod en samtale med [Klager 2], som var en demens- og Alzheimersramt person, som en troværdig kilde i forsøget på at inkriminere ham selv og hans egen søn, på trods af, at han åbenlyst ikke havde forstået baggrunden for interviewet, eller at der var tale om et interview. [Klager 2]s udtalelser er ikke troværdige, da han end ikke selv er i stand til at vide, om hans egne ord om 10-20 år gamle forhold er korrekte. [Klager 2]s udtalelser kan lige så vel være farvet af journalistens formulering af spørgsmål, Kammeradvokatens processkrifter samt ting, han har fået fortalt. Hertil kommer, at seerne ikke bliver gjort opmærksomme på, at [Klager 2] havde demens og Alzheimers, hvilket naturligvis svækker hans troværdighed betydeligt.

Det er klagerens opfattelse, at TV 2 har anvendt skjult mikrofon i samtalen med [Klager 2], og at hans udtalelser ikke kan tillægges værdi som journalistisk dokumentation.

Klagerne har henvist til, at det bekræftes af følgende citater fra udsendelsen, der fandt sted lige inden, at [Journalisten] gik hen til [Klager 2] [tidskode 15:23]:

”[Programværten]: Så vi giver dig en mikrofon på, og hvis du så ringer mig op, så lytter jeg med på telefonen.

[Journalisten]: Ja.”

Optagelsen af samtalen med [Klager 2] foregik således via mikrofonen og ikke gennem mobiltelefonen, som journalisten havde på sig. Hertil kommer, at [Journalisten] præsenterede sig som journalist fra TV 2, men han nævnte ikke for [Klager 2], at han optog samtalen. [Klager 2] var på daværende tidspunkt en 81-årig mand, der var alvorligt syg med Alzheimers, så selv om [Journalisten] måtte have haft mobiltelefonen i hånden, kunne [Klager 2] næppe forventes at regne ud, at dette var ensbetydende med, at samtalen derved blev optaget.

Det er et krav efter de presseetiske regler punkt B.7, at de skjulte optagelser udgør en journalistisk dokumentation. [Klager 2] fik imidlertid stillet diagnosen demens ved Alzheimers sygdom den 4. januar 2021, hvorfor hans udtalelser ikke kan tillægges nogen form for værdi som ”journalistisk dokumentation”. Klagerne har i den forbindelse henvist til et uddrag af notat af 4. januar 2021 fra Demensenheden på Aalborg Universitetshospital.

[Klager 2]s hjernesygdom gjorde, at der var adskillige huller i hukommelsen, ligesom han havde tendens til at tale folk efter munden. [Journalisten] stillede en del ledende spørgsmål, hvilket medførte, at [Klager 2] blot bekræftede.

Idet [Klager 2] var alvorligt ramt af demens og Alzheimers, er det klagernes opfattelse, at hans udtalelser om forhold, der ligger 10-20 år tilbage i tiden, ikke kan tillægges værdi som ”journalistisk dokumentation”, da det rent faktisk er umuligt at fastslå, om [Klager 2]s udtalelser baserede sig på reel erindring, eller om det var hjernesygdommen, der talte. [Klager 2] var i en tilstand, hvor han ikke engang selv anede, om det han sagde var rigtigt.

Såfremt Pressenævnet måtte komme frem til, at TV 2 ikke har anvendt skjult mikrofon, har klagerne anført, at offentliggørelsen af [Klager 2]s udtalelser er i strid med de presseetiske regler punkt A.1, da korrektheden af hans udtalelser er yderst tvivlsomme grundet hans hjernesygdom.

Mediets handlemåde

Klagerne har anført, at TV 2s journalister har holdt foran [Klager 1]s private bolig i adskillige timer fordelt over flere dage og har brugt tændt kameraudstyr ved hans private bopæl i flere dage, efter at han allerede havde afvist at medvirke i udsendelsen.

Søndag den 22. august 2021 tog Operation X et billede af [Klager 1], som var ude at cykle tæt på sin bopæl i [Bynavn E] i Schweiz. Den efterfølgende dag, det vil sige mandag den 23. august 2021, kørte [Klager 1] med sin familie til den lokale politistation for at indlevere en pung, som de havde fundet.

Operation Xs journalister havde fulgt efter [Klager 1] og opsøgte ham i bilen med tændt kamera og mikrofon. Før [Klager 1] var klar over, at de var journalister, rullede han vinduet ned, men lige så snart det gik op for ham, at det var journalister, og at han blev optaget, afviste han tydeligt et interview og kørte videre. Herefter kørte [Klager 1] direkte til middag på restaurant med familien.

Da [Klager 1] og familien vendte tilbage til deres hus efter restaurantbesøget om aftenen den 23. august 2021, ventede Operation Xs to journalister og en fotograf på ham ude foran huset. [Klager 1] blev meget chokeret over at se dem ved sin bopæl, da han allerede tydeligt havde afvist at medvirke i udsendelsen, hvorfor han i en choktilstand reagerede ved hurtigt at køre forbi dem. [Klager 1] valgte dog umiddelbart efter at køre tilbage. [Klager 1] parkerede bilen i garagen, lukkede garageporten efter sig og undlod at tale til journalisterne, som stod udenfor garageporten.

Tirsdag den 24. august 2021 kunne [Klager 1] se fra sit vindue, at Operation Xs journalister kom om formiddagen og holdt på vejen foran hans hus og ventede i mange timer. [Klager 1] og familien blev indenfor. Operation Xs journalister afleverede til sidst et brev i postkassen, hvilket var dateret den 24. august 2021.

På trods af, at [Klager 1] tydeligt gjorde det klart for journalisterne, at han ikke ønskede at udtale sig til udsendelsen, fortsatte Operation Xs journalister med at opsøge ham på hans private bopæl med tændt kameraudstyr, vente adskillige timer foran bopælen og ikke respektere hans afvisning på medvirken. Hertil kommer, at vejen, som [Klager 1] bor på, er privat og kun tilladt for ærindekørsel.

Da [Klager 1] ”mødte” journalisterne foran sit hus, måtte det således stå ret klart for dem, at han ikke ønskede at medvirke i et interview, hvorfor de ikke længere havde et ærinde og derfor skulle forlade det private område. Dette respekterede de ikke – tværtimod dukkede de op igen dagen efter og holdt der igen i flere timer.

[Klager 1] gjorde klart og tydeligt journalisterne opmærksomme på, at han ikke ønskede at medvirke, da de første gang opsøgte ham med tændt kameraudstyr, mens han holdt foran politistationen den 23. august 2021. Herefter er der ingen grund til, at journalisterne fortsatte med at filme, da de kørte til hans bopæl for at aflevere et brev. De kunne blot have smidt brevet i postkassen uden tændt kamera. Disse optagelser kan derfor alene begrundes som et dramaturgisk virkemiddel og har ingen samfundsmæssig interesse, der overstiger hensynet til [Klager 1].

I udsendelsen er det endvidere fremstillet som om, at journalisten kun opsøgte ham ude foran bopælen én gang med det formål at aflevere et brev i postkassen. Dette er ikke korrekt. Som nævnt ovenfor, var journalisterne uden for [Klager 1]s bopæl minimum to gange, henholdsvis den 23. august 2021 og den 24. august 2021 og i adskillige timer hver gang. Dette kan også ses ved, at lyset i udsendelsen ændrer sig, således at det starter med at være lyst, da journalisterne kørte hen til [Klager 1]s bopæl for at aflevere brevet i postkassen, mens det pludseligt er blevet tussmørke, da [Klager 1]s bil dukkede op umiddelbart efter. Derudover

vender journalisternes bil også forskelligt på de to dage. Da journalisterne trådte ud af bilen for at aflevere brevet i postkassen – som er den 24. august 2021 – holdt bilen med fronten opad vejen. Da [Klager 1] dukkede op i sin bil – om aftenen den 23. august 2021 – holdt bilen med fronten nedad vejen. Der er helt tydeligt klippet i udsendelsen, så det passer til den dramaturgi, som Operation X ønsker at skabe.

Journalisterne gør endvidere meget ud af, at [Klager 1] angiveligt var ved at køre den ene journalist ned. Hertil bemærkes, at det forhold, at journalisterne ikke respekterede [Klager 1]s ønske om ikke at medvirke, men derimod fortsatte med at forfølge ham – endda ved hans hjem, som burde være det sikreste, vi har – medfører et stort chok og en stor grad af ubehag hos [Klager 1], hvilket er fuldt ud forståeligt og en naturlig menneskelig reaktion. [Klager 1] kørte således væk i høj fart forbi journalisterne, netop fordi han følte sig forfulgt og overrumplet, hvilket gjorde, at han instinktivt forsøgte at komme væk fra situationen. Dette er dog ikke ensbetydende med, at [Klager 1] var ved at køre nogen ned.

Sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser

Klagerne har anført, at al information i strid med de presseetiske regler skal slettes fra henholdsvis udsendelsen og artiklen i henhold til lov om massemediers informationsdatabaser § 13, stk. 1, jf. § 8, stk. 2.

Den 3. maj 2022 indgav klagerne en klage direkte til TV 2 i henhold til medieansvarslovens § 34, stk. 3. Klagen omhandler dels overtrædelser af de vejledende presseetiske regler, dels sletning i henhold til lov om massemediers informationsdatabaser. TV 2 kvitterede for modtagelsen af klagen samme dato.

Den 11. maj 2022 rykkede klagerne TV 2 for svar. TV 2 Jura svarede, at de ville vende tilbage med, hvornår klagerne kunne forvente et svar.

Den 20. maj 2022 rykkede klagerne igen for svar, men TV 2 svarede aldrig.

Klagerne indgav herefter klagen direkte til Pressenævnet den 7. juni 2022 med henvisning til, at 4-ugers fristen i § 12, stk. 1, i lov om massemediers informationsdatabaser var overskredet.

Trods fristoverskridelsen gav Pressenævnet den 8. juni 2022 TV 2 syv dage til at komme med en status i sagen. TV 2 svarede heller ikke inden for denne frist, hvorefter Pressenævnet den 17. juni 2022 gav TV 2 en sidste frist til at svare inden ugens udgang. Klagerne modtog herefter TV 2s svar på klagen den 17. juni 2022.

2.2 TV 2s synspunkter

Indledende bemærkninger

TV 2 har indledningsvis oplyst, at udgangspunktet for udsendelsen er Østre Landsrets domme af 3. maj 2021 og 25. november 2021 mod TDCs tidligere ejere. Landsretten statuerer, at overførsler via gennemstrømningsselskaber udgjorde et retsmisbrug, der alene havde

til formål at undgå beskatning. [Selskab C], der ejede [Selskab A], anvendte samme metode som TDCs tidligere ejere, og præmissen for udsendelsen i relation til [Klager 1] er således, at overførslerne fra [Selskab C], ligesom for TDC, skal beskattes, medmindre Højesteret måtte have en anden opfattelse.

Efter udsendelsen blev sendt, har Vestre Landsret den 19. maj 2022 afsagt dom, (der følger Østre Landsrets domme), hvorefter det fastslås, at metoden som konkret blev anvendt af [Selskab C] (i relation til renter) ikke ændrede på, at [Selskab C] var skattepligtig til SKAT af renterne.

Vinkling

TV 2 har bestridt, at TV 2 ikke har formået at beskrive over for seerne, at sagen vedrørende [Selskab A] skiller sig ud i forhold til TDC-sagerne. TV 2 har henvist til følgende fra udsendelsen, der forklarer nærmere:

”[Klager 1]. [Klager 1]. [Klager 1].

...havde fuld fart på i 90’erne.

I ’95 grundlagde han milliardforretningen [Selskab A], som blandt andet solgte elektronisk overvågning til efterretningstjenester.

”allerede i 1999, så finder [Klager 1] ud af, at han vil flytte til udlandet.”

Så skete der noget mærkeligt.

For samme dag som [Klager 1] flyttede ud af Danmark, trådte han ud af selskabet der sad med alle værdierne og lod en maler overtage direktørposten.

Maleren havde tilsyneladende ingen erfaring med at drive en multinational IT-virksomhed. Overhovedet. Hundredvis af millioner blev overført til to svenske selskaber med de underlige navne:

[Selskaberne]

hvorfra millionerne strømmede videre til et selskab i skattelyet Jersey.

”så de to svenske selskaber, [Selskaberne], er i virkeligheden gennemstrømnings-selskaberne ifølge SKAT.”

Selskabet i Danmark blev stort set tømt for værdier.

Maleren trådte tilbage som direktør.

[Klager 1] havde på papiret ikke noget med selskabet at gøre.

Men Skat mente alligevel det var ham, der stod bag overførslerne.

Derfor lagde de sag an mod ham med et krav om betaling af 105 mio. kroner.

Pengene fra [Selskab A] var altså forsvundet.

Den tidligere ledelse afviste der var foregået skattemisbrug.

Og [Klager 1] var over alle bjerge.

Men måske havde han alligevel efterladt sig et spor.”

TV 2 har bestridt klagernes talrige eksempler på misvisende vinkling. Der er, efter TV 2s opfattelse, i stor stil tale om overfortolkning fra klagernes side.

Det er TV 2s opfattelse, at der er dækning for udsagnet ”selskabets aktiver forsvandt pludseligt, idet [Selskab C]s værdier blev overført til selskaberne [Selskaberne] i Sverige og herfra hurtigt videre til et selskab på Jersey. Ifølge Kammeradvokaten skete overførslen hurtigt efter, at selskabet blev opmærksom på, at der ville komme et større erstatningskrav mod selskabet. Fra EU-forelæggelsessagen fremgår, ”selskabets ejerkreds er ikke oplyst”. I forhold til naboens udsagn om, at [Klager 1] brugte sin helikopter som løvblæser, har TV 2 anført, at det fremgår tydeligt, at det er naboens erindring. Det er TV 2s opfattelse, at det ikke er i strid med de presseetiske regler at viderebringe informationen.

Grænserne for et medies redigeringsfrihed er ganske vide, og [Klager 1] har haft rig mulighed for at udtale sig eller komme med kommentarer til udsendelsen. TV 2 har endvidere bestridt, at der skulle være tale om overtrædelse af de presseetiske regler om retsreportage.

Redaktionen har fra start ønsket at høre [Klager 1]s side af historien og har derfor været yderst grundige i deres forsøg på at få ham i tale. De har kontaktet [Klager 1]s advokat, skrevet to breve til ham, forsøgt at opsøge ham i Schweiz og England samt kontaktet hans familie og bedt dem om at formidle kontakt til ham. Redaktionen hørte intet fra [Klager 1], heller ikke efter de sendte forelæggelsesbreve. Det er først i klagen den 3. maj 2022, at TV 2 bliver gjort opmærksom på [Klager 1]s indsigelser. Flere af de forhold, som [Klager 1] klager over, fremgår tydeligt af forelæggelsesbrevet. Såfremt [Klager 1] havde henvendt sig til redaktionen forud for offentliggørelsen, havde redaktionen haft mulighed for at medtage hans kommentarer.

Korrekt information

- ”[Klager 1] har holdt sig skjult”

TV 2 har anført, at der er dækning for udsagnet, idet [Klager 1] aldrig har udtalt sig til journalister, og myndighederne ikke vidste, hvor han opholdt sig, da Kammeradvokaten i 2021 ville stævne ham. Stævningen blev derfor forkyndt via Statstidende.

I forhold til [Klager 1]s oplysning om, at han havde offentlig adresse i England, har TV 2 anført, at det ikke er en adresse, som redaktionen har kunne få bekræftet som bopælsadresse og i øvrigt ikke en adresse, som han har meldt til det danske folkeregister.

I øvrigt har ingen af de personer, som redaktionen talte med, ønsket at etablere kontakt til [Klager 1].

Folkeregisteradresse

TV 2 har anført, at [Klager 1]s senest kendte bopælsadresse er på gården i Nordjylland. Det fremgår af CPR-registret om [Klager 1], at ”Personen er udrejst til Storbritannien den 13.09.1999”.

Det fremgår af det engelske tinglysningsregister, at [Klager 1] ejer ejendommen i [Grevskabet], men redaktionen har ikke fået bekræftet officielt, at han har beboet ejendommen.

- Diagnose

TV 2 har anført, at uddraget i udsendelsen fra [Klager 2]s skriftlige kommentar udgør en loyal og dækkende gengivelse. Den fulde skriftlige kommentar er for omfattende til en tv-udsendelse, og det ligger inden for TV 2s redigeringsret at bringe et uddrag på en loyal og dækkende måde.

I øvrigt har TV 2 – for at være imødekommende – valgt at bringe den fulde skriftlige kommentar i artiklen.

Forelæggelse

TV 2 har anført, at TV 2 på tilstrækkelig vis har forelagt de kritikpunkter, der er indeholdt i udsendelsen og artiklen.

TV 2 har henvist til et udateret brev stilet til [Personen], att. [Klager 1]. Af brevet fremgår følgende:

”Kære [Klager 1]

Vi har tidligere kontaktet dig via henvendelse til din familie samt personligt og via brev i Schweiz, men du har ikke vendt tilbage på vores henvendelser og forespørgsler om interview. I det følgende beskriver vi derfor hvad der vil fremgå om dig af vores dokumentar og af TV 2s øvrige dækning.

Den 10. februar 2022 vil vi på TV 2 sende dokumentarprogrammet Operation X, hvor der vil være omtale af dig og din tidligere virksomhed [Selskab A], samt et skattekrav mod [Selskab C], hvor du tidligere har været direktør.

Vi vil citere fra retsbogen i den sag som verserer i Byretten i Aalborg, hvor du er sagsøgt af Skatteministeriet.

Dokumentaren tager sit udgangspunkt i en dom som Østre Landsret afsagde den 3. maj i år, hvor det blev slået fast, at der var tale om skattemisbrug, da TDC's tidligere ejere i 2011 overførte et milliardudbytte via gennemstrømningselskaber i Luxembourg og til forskellige skattely-lande. Dommen er efterfølgende anket til Højesteret. Landsretsdommen mod TDC's tidligere ejere kommer efter EU-domstolen den 26. februar 2019 tog stilling til, hvorvidt der skal indeholdes kildeskat af renter og udbytter, som betales af danske selskaber til selskaber, der hører hjemme i andre medlemslande.

EU-domstolen udtalte blandt andet:

En koncern, som ikke er tilrettelagt af grunde, der afspejler den økonomiske realitet, som har en struktur, der er rent formel, og som har til hovedformål eller som et af sine hovedformål at opnå en skattefordel, som virker mod formålet og hensigten med den skattelovgivning, der finder anvendelse, kan anses for et kunstigt arrangement.

Sagen om [Selskab A] og de selskaber som ejede [Selskab A] drejer sig om samme problematik, nemlig indeholdelse af rentekildeskat og spørgsmålet om selskaberne i andre medlemslande var ”et kunstigt arrangement” og kun havde til formål at opnå en skattefordel. I dette tilfælde er der tale om selskaberne [Selskaberne].

Aalborg Byret forkyndte en stævning mod dig den 9. juli 2012 hvori et krav om rentekildeskat på 153 millioner kroner var nævnt i forbindelse med konkursbegæringen mod [Selskab C]. Byretten kunne ikke lokalisere dig og forkyndte derfor stævningen via Statstidende. Vi søgte efterfølgende aktindsigt i konkurssagen mod [Selskab C], hvor kravet nu er steget til 156 millioner kroner.

Det vil derfor fremgå af programmet, at Skat mener, at du er stukket af fra en skatte-regning på 153 millioner kroner.

Vi kan af samme stævning se, at der i forbindelse med konkurssagen er rejst et erstatningskrav mod dig personligt på 104 millioner kroner plus renter.

Vi ville meget gerne tale med dig om sagen, men vi havde ikke held med at finde kontaktinformationer på dig.

Derfor kontaktede vi den 9. juni 2021 din far, [Klager 2], som var direktør i [Selskab C] og [Selskab D] og som ifølge retsbogen i konkurssagen vidnede den 29. august 2011. I retsbogen er din far citeret for at sige, at det var dig som udpegede ham som direktør og at han fik instrukser fra en udenlandsk person, som han ikke kunne huske identiteten på.

I vores interview med din far den 9. juni 2021 fortalte han os, at han blot var indsat som ”stråmand” i selskabet, og at det var dig ”der styrede det hele”. Han fortalte også, at selskaberne i Sverige skulle hedde Hans og Grete stavet bagfra, for at vise, at du nemt kunne skjule dine spor, og for at vise at SKAT ”kan ikke gøre en skid”. Vi efterlod et visitkort ved din far, som lovede at give det videre til dig.

Vi hørte desværre aldrig fra dig og da det var nødvendigt at forelægge dig hvad din far havde sagt, måtte vi forsøge at finde dig på anden vis.

Vi opsøgte dig på en adresse i [Grevskabet], som du ejer ifølge den engelske tinglysning. Heller ikke her havde vi held til at komme i kontakt med dig.

Via billeder på sociale medier lykkedes det os at finde frem til din bopæl i [Bynavn E] i Schweiz, hvor vi opsøgte dig den 23. august 2021. Vi fik dog aldrig svar på vores spørgsmål, så vi efterlod et brev i din postkasse, men har ikke hørt noget fra dig siden.

Vi vil bringe billeder af dig i programmet, som er optaget på parkeringspladsen foran politistationen i [Kantonen], hvor vi første gang opsøgte dig. Vi ser dig køre ind til politistationen og parkere, hvorefter vi opsøgte dig i bilen. Journalist og vært [Programværtten] sagde: ”Hej [Klager 1]” og du svarede: ”Goddag”, hvorefter [Programværtten] præsenterede sig og du sagde: ”Nej, jeg vil ikke...” og kørte bort i din bil. Der vil ikke blive vist optagelser af andre personer end dig ved politistationen. I programmet vil det fremgå, at vi derefter kørte op til din bopæl med håbet om at kunne forelægge sagen for dig gennem dørtelefonen, men der var desværre ingen hjemme. Da vi skulle til at køre væk kom du kørende i en grå Porsche Cayenne og standsede på vejen foran din bopæl. Herefter gassede du pludselig voldsomt op i din bil og kørte så tæt forbi TV 2s journalist, at han måtte presse sig op af sin bil for ikke at blive ramt. Du fortsatte op ad vejen og vendte om, kørte tilbage forbi huset, hvorefter du pludselig bakkede og kørte ind i garagen. Vi forsøgte at få dig til at svare på nogle af vores spørgsmål gennem den lukkede garageport, men uden held.

Det vil slutteligt fremgå af vores dækning, at dit tidligere selskab [Selskab D] har sagsøgt Skatteministeriet vedrørende spørgsmålet om indeholdelse af rentekildeskat, samt at den sag bliver afgjort i starten af 2022.

Du er naturligvis meget velkommen til at henvende dig, såfremt du har spørgsmål til din medvirken i programmet.

Med venlig hilsen

[Journalisten]

Journalist

Gravegruppen – TV 2 NYHEDERNE”

Privatlivets fred

- Hus i Schweiz

TV 2 har anført, at det er berettiget, at TV 2 viser billeder af [Klager 1]s hus samt vejnavnet, idet han – ifølge SKAT – skylder 105 mio. kr. til den danske stat.

- Gods i England

TV 2 har anført, at det har klar almen interesse at offentliggøre billeder af godset i England, idet [Klager 1] – ifølge SKAT – skylder 105 mio. kr. til den danske stat. TV 2 har bestridt, at droneoptagelsen og offentliggørelsen heraf udgør en uberettiget krænkelse.

Det er korrekt, at journalisterne tidsmæssigt rejser til England efter optagelserne i Schweiz. Det er en væsentlig del af researchen, at journalisterne opsøger det landsted, som de ved, at [Klager 1] ejer. Journalisterne var på det tidspunkt endvidere ikke klar over, om [Klager 1] boede udelukkende i Schweiz, eller om han eventuelt også boede (deltid) i England. Klipningen af optagelser ligger inden for TV 2s redigeringsret. Samtalerne med naboerne er klart berettiget.

Samtykke til medvirken

TV 2 har anført, at det var berettiget at offentliggøre interviewet med [Klager 2] i udsendelsen.

TV 2 har oplyst, at interviewet fandt sted den 9. juni 2021, og journalist [Journalisten] præsenterede sig tydeligt som journalist fra TV 2 over for [Klager 2] og i øvrigt over for hans datter [Datteren].

Det er ikke korrekt, at [Datteren] under interviewet gjorde [Journalisten] opmærksom på, at [Klager 2] var alvorligt sygdomssvækket med Alzheimers og ej heller, at han skulle forlade ejendommen. [Journalisten] forklarede følgende om afviklingen af interviewet:

”[Datteren] var under hele interviewet til stede inde i huset blot få meter fra den åbne dør, som [Klager 2] sad udenfor. I starten af interviewet med [Klager 2] forsøgte jeg at tage kontakt til [Datteren], dog uden at hun umiddelbart reagerede. Da interviewet var færdigt insisterede jeg for en god ordens skyld på at komme i kontakt

med [Datteren] for at forklare mit ærinde. Jeg præsenterede mig og forklarede, at jeg talte med [Klager 2] om [Klager 1] og [Selskab A]. [Datteren] havde ingen indvendinger i forhold til interviewet med [Klager 2] og forklarede, at hun ikke personligt ville tale om sagen, uden at have talt med sin bror om det først. Jeg efterlod et visitkort og bad [Datteren] og [Klager 2] videreformidle kontakten til [Klager 1]. Herefter tog vi afsked i en god tone og ønskede hinanden en god dag.”

Det er først i forlængelse af redaktionens forelæggelsesbrev fra december 2021, at [Datteren] på vegne af [Klager 2] gør indsigelse mod offentliggørelse af interviewet. TV 2 har henvist til forelæggelsesbrev fra redaktionen fra december 2021 til [Klager 2], mailkorrespondance mellem [Datteren] og TV 2 i perioden fra december 2021 til januar 2022, herunder redaktionschef [Redaktionschefen]s mails til [Datteren] af 7. januar 2022 og 18. januar 2022 til [Datteren].

TV 2 har bestridt, at der er tale om en skjult lydoptagelse. [Journalisten] optog samtalen med memofunktion på sin telefon. Han holdt telefonen op foran sig, så [Klager 2] kunne se den. [Datteren] har i tråd hermed i mail af 5. januar 2022 bekræftet, at hun under interviewet var bevidst om, at samtalen blev optaget. I øvrigt bekræftede [Klager 2], at [Journalisten] ”kan citere ham”.

TV 2 har endvidere bestridt, at TV 2 har udnyttet [Klager 2].

På tidspunktet for interviewet havde TV 2 ingen viden om, at [Klager 2] led af Alzheimers, og TV 2 havde på ingen måde intentioner om at udnytte ham. Det var relevant for TV 2 at op-søge [Klager 2], idet han var direktør i de selskaber, som ejede [Selskab A]. [Klager 2] havde en præcis hukommelse om sagen, der stemmer med redaktionens øvrige research og svarede relevant og detaljeret. Store dele af, hvad [Klager 2] sagde under interviewet, stemmer med, hvad han tidligere har sagt i forbindelse med afhøringer i retten, og han talte fuldt ud sammenhængende. Der var intet, der tydede på, at [Klager 2] var ude af stand til at afgive interview eller havde dårlig hukommelse. [Klager 2] satte også grænser for interviewet for eksempel i forhold til at udlevere kontaklinformation på [Klager 1].

Der var dog én afgørende forskel på [Klager 2]s forklaring i retten og hans udtalelser i interviewet, hvilket er hovedårsagen til, at TV 2 bragte interviewet. I retten kunne [Klager 2] ikke huske, hvem der gav ham ordrer, og udtalte, at han fik instrukser fra en udenlandsk person, som han ikke kunne huske identiteten på. Under interviewet sagde [Klager 2] derimod, at det var hans søn [Klager 1], der ”styrede det hele”.

TV 2 har desuden bestridt, at [Klager 2] ikke er en troværdig kilde, da han lider af Alzheimers demens sygdom. Det er ikke sådan, at mennesker med demenssygdomme pr. definition ikke kan udtale sig. De har ligesom andre mennesker en grundlovssikret ret hertil, hvilket Alzheimerforeningen også forfægter på sine medlemmers vegne. TV 2 foretog på den baggrund en konkret vurdering af, om [Klager 2] kunne udtale sig, og af grundene nævnt ovenfor vurderede TV 2, at det kunne han.

TV 2 har taget et vidt hensyn til [Klager 2], idet TV 2 har valgt ikke at bringe billeder af ham i udsendelsen og artiklen på trods af, at han som direktør også havde et ansvar i sagen.

Mediets handlemåde

TV 2 har bestridt, at TV 2s journalisters handlemåde i dagene fra den 22. august 2021 til den 24. august 2021 i Schweiz er i strid med god presseskik.

Det er ikke korrekt, at journalisterne den 24. august 2021 venter ”i mange timer” foran [Klager 1]s hus. Journalisterne er ved bopælen kortvarigt for at aflevere et brev. Det er helt sædvanligt og berettiget, at TV 2 har offentliggjort optagelserne af, at journalisterne afleverer brevet. Klipningen af optagelserne ligger inden for TV 2s redigeringsret.

Sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser

Mediet ses ikke at have kommenteret klagepunktet.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

God presseskik

Vinkling

Klagerne har klaget over, at TV 2s dækning af retssagerne relateret til dem er ensidig og mangelfuld, idet den ikke indeholder en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes synspunkter i sagerne.

Klagerne har endvidere klaget over, at TV 2 ikke har udøvet objektiv journalistik, men i stedet har taget tydeligt stilling i udsendelsen og ”stemplet” den ene part som forbryder, selv om dette endnu ikke har været behandlet ved domstolene.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at de under A og B anførte almindelige presseetiske regler også gælder for retsreportagen. Retsreportagen bør være objektiv. På ethvert stadium af sagernes forberedelse og ved behandlingen i retten bør journalisten tilstræbe en kvalitativ ligelig gengivelse af parternes – i straffesager anklagemyndighedens og forsvarets – synspunkter, jf. punkt C.1 og C.3.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad

man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de samlede indtryk giver et retvisende billede.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 11:00-12:48]

Der vises optagelser af programvært [Programværten] og journalist [Journalisten] i Københavns Lufthavn:

”[Journalisten]: Har du nogensinde hørt historien om [Selskab A] og den forsvundne forretningsmand?

[Programværten]: Det tror jeg ikke, at jeg har.

[Journalisten]: Både myndigheder og journalister har flere gange gennem mange år forsøgt at få fat i [Klager 1].

[På skærmen vises nu et billede af [Klager 1] efterfulgt af en dramatisering over følgende hændelsesforløb til underlægningsmusikken ”The Power” af eurodancegruppen ”Snap!”]

[Programværten], *speaks voiceover*: [Klager 1] havde fuld fart på i 1990’erne. I 1995 grundlagde han milliardforretningen [Selskab A], som blandt andet solgte elektronisk overvågning til efterretningstjenester.

[Der klippes til optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Journalisten]: Allerede i 1999 finder [Klager 1] ud af, at han vil flytte til udlandet.

[Der vises en dramatisering af følgende hændelsesforløb]

[Programværten], *speaks voiceover*: Så skete der noget mærkeligt. For samme dag, som [Klager 1] flyttede ud af Danmark, trådte han ud af selskabet, der sad med alle værdierne, og lod en maler overtage direktørposten. Maleren havde tilsyneladende ingen erfaring med at drive en international it-virksomhed overhovedet. Hundredvis af millioner blev overført til to svenske selskaber med de underlige navne [Selskaberne], hvorfra millionerne strømmede videre til et selskab i skattelyet Jersey.

[Der klippes til optagelser af [Programværten] og [Journalisten] i lufthavnen]

[Journalisten]: Så de to svenske selskaber, [Selskaberne], er i virkeligheden gennemstrømningsselskaber, ifølge SKAT.

[Der vises en dramatisering af følgende hændelsesforløb]

[Programværten], *speaks voiceover*: Selskabet i Danmark blev stort set tømt for værdier. Maleren trådte tilbage som direktør. [Klager 1] havde på papiret ikke noget med selskabet at gøre, men SKAT mente alligevel, at det var ham, der stod bag overførslerne. Derfor lagde de sag an på ham med et krav om betaling af 105 millioner kroner. Pengene fra [Selskab A] var altså forsvundet. Den tidligere ledelse afviste, at der var foregået skattemisbrug, og [Klager 1] var over alle bjerge. Men måske havde han alligevel efterladt sig et spor.”

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

I 2011 havde de danske myndigheder allerede lugtet luntet og mistænkte, at ledelsen i [Selskab C] hemmeligt var blevet styret af [Klager 1].

Den 61-årige nordjyde var forsvundet ud af landet i 1999 og havde på papiret intet med selskabet at gøre.

I 2012 ville Kammeradvokaten stævne ham, men ingen vidste, hvor han opholdt sig. I stævningen stod der, at "sagsøgtes nuværende opholdssted er ukendt".

I stævningen krævede Kammeradvokaten, at [Klager 1] skulle betale 104,6 millioner kroner plus renter som erstatning for, at han skulle have tømte det danske selskab [Selskab C] for værdier, velvidende at der var et skattekrav på vej mod selskabet.

[...]

Skattekravet mod [Selskab C] bliver lige nu behandlet i Vestre Landsret efter at have været forelagt EU-domstolen, som har givet Skatteministeriet medhold. Efter den sag venter konkurssagen mod [Selskab C], som ejede [Selskab A] og erstatningssagen mod [Klager 1] med et krav om betaling af 104,6 millioner kroner til den danske stat.

[Klager 1] vendte aldrig tilbage på brevet fra Operation X.”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at SKAT i december 2011 anlagde sag mod [Selskab C]’ tidligere ledelse, heriblandt mod [Klager 1], med et (personligt) erstatningskrav på 104,6 mio. kr. Nævnet lægger endvidere til grund, at SKAT i juli 2012 udtog stævning mod blandt andre [Klager 1], som blev forkyndt via Statstidende. Ledelsesansvarssagen afventer fortsat behandling, da den har været udsat i en længere årrække.

Pressenævnet finder, at omtalen fremhævede parten SKATs synspunkter, og at [Klager 1] ikke har ønsket at udtale sig om den verserende sag. TV 2 havde således et ansvar for, at det samlede indtryk i udsendelsen og artiklen gav et retvisende billede af sagen.

Pressenævnet finder, at TV 2s omtale ligger inden for rammerne af, hvad mediet kan tilkendegive, mens en retssag verserer. Nævnet har lagt vægt på, at det i omtalen korrekt er gengivet, at SKAT anlagde sag mod [Klager 1], at det er SKATs opfattelse, at [Klager 1] stod bag de omtalte overførsler, og at han ”på papiret” intet havde med [Selskab C] at gøre. Nævnet har også lagt vægt på, at TV 2 har gengivet retssagen med angivelse af sagens parter og sagens tvist, og at det fremgår klart af omtalen, at der endnu ikke er afsagt dom.

Pressenævnet finder herefter, at retsreportagen var objektiv, og nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at udsendelsen og artiklen er forvanskede. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af TV 2s omtale og vinkling.

Korrekt information

- ”[Klager 1] har holdt sig skjult”

Klagerne har klaget over, at udsendelsen giver seerne et ukorrekt indtryk af, at SKAT har et krav mod [Klager 1], som ikke kan blive behandlet, fordi han holder sig skjult.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A.1.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de samlede indtryk giver et retvisende billede. Citater og meningstilkendegivelser må imidlertid ikke bringes i en form, så det forvansker det fremførte synspunkt.

Pressenævnet finder, at TV 2s anvendelse af formuleringerne ”den forsvundne forretningsmand”, ”over alle bjerge” og ”væk” klart fremstår som TV 2s vurderinger på baggrund af myndigheders og journalisters forsøg på at få kontakt til [Klager 1]. Nævnet udtaler ikke kritik.

- Folkeregisteradresse

Klagerne har klaget over, at det er ukorrekt, at [Klager 1]s senest kendte adresse er på gården i Nordjylland.

Klagerne har over for Pressenævnet oplyst, at [Klager 1] – kort efter han flyttede til England i 1999 – fik adresse på sit landsted i [Grevskabet]. Klagerne har bemærket, at adressen i England er offentligt tilgængelig information, som kan fremsøges eksempelvis ved at søge på [Klager 1]s navn i det engelske CVR-register.

TV 2 har over for Pressenævnet oplyst, at [Klager 1]s senest kendte bopælsadresse er på en gård i Nordjylland, og at det fremgår af CPR-registret om [Klager 1], at ”Personen er udrejst til Storbritannien den 13.09.1999”. TV 2 har bemærket, at det fremgår af det engelske tinglysingsregister, at [Klager 1] ejer ejendommen i [Grevskabet], men redaktionen har ikke fået bekræftet officielt, at han har beboet ejendommen.

Som sagen er oplyst for Pressenævnet, kan nævnet ikke tage stilling til, om [Klager 1]s senest kendte adresse er på gården i Nordjylland. På den baggrund har nævnet ikke grundlag for at udtale kritik af TV 2 vedrørende dette forhold.

- Diagnose

Klagerne har klaget over, at TV 2 ikke loyalt har oplyst seerne om, at [Klager 2] var diagnosticeret med Alzheimers.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 43:14-43:37]

Udsendelsen afsluttes med en tekst, hvor sætningerne én for én vises på en sort skærm med hvid skrift. Af teksten fremgår følgende:

”[KLAGER 2] HAR EFTER INTERVIEWET OPLYST, AT HAN ER:

”81 ÅR GAMMEL OG ALVORLIG SYGDOMSSVÆKKET”.

”HAVDE JEG FORSTÅET SAGENS RETTE SAMMENHÆNG, VILLE JEG ALDRIG HAVE SVARET, OG DA SLET IKKE UFORBEREDT. TV 2S KLIP UDTRYKKER IKKE MIN OPFATTELSE”.

”JEG FØLER MIG SVIGTET OG MISBRUGT AF TV 2, SOM HAR VALGT IKKE AT RESPEKTERE MIT ØNSKE OM IKKE AT MEDVIRKE I DERES PROGRAM”.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende af en tekstboks med overskriften ”[Klager 2] skriver efter interviewet til TV 2”:

”De udtalelser, som TV 2 har gengivet i Operation X fra mig, er optaget for ni måneder siden, hvor Aalborg Universitetshospital længe inden havde diagnosticeret mig som terminalt syg Alzheimer-patient.

Jeg var 81 år gammel og alvorligt sygdomssvækket, da en journalist uden varsel op søgte mig på min terrasse. Jeg fik stillet spørgsmål om en situation, der lå 10-15-20 år tilbage i tid, og som jeg var uforberedt på og ude af stand til at udtale mig om.

Havde jeg forstået sagens rette sammenhæng, ville jeg aldrig have svaret, og da slet ikke uforberedt.

TV 2s klip udtrykker ikke min opfattelse, og situationen er meget mere kompleks og nuanceret end fremstillet i Operation X. Jeg har i dag ikke kræfter til at involvere mig mere i sagen, men jeg føler mig svigtet og misbrugt af TV 2, som har valgt ikke at respektere mit ønske om ikke at medvirke i deres program.

Jeg er ked af, at jagten på sensation og dramatik vinder over almindelig menneskelig anstændighed.”

[...]”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager 2] ved sin datter [Datteren], forud for offentliggørelsen af udsendelsen, anmodede TV 2 om at bringe hans skriftlige kommentar i udsendelsen. TV 2 bragte herefter uddrag af den skriftlige kommentar i udsendelsen og kommentaren i sin helhed i artiklen.

Pressenævnet finder, at det ligger inden rammerne for redaktørens redigeringsret, at [Klager 2]s skriftlige kommentar ikke er gengivet i sin fulde længde i udsendelsen. Nævnet har lagt vægt på, at det i udsendelsen fra datterens oplysninger korrekt er gengivet, at [Klager 2] var 81 år og alvorlig sygdomssvækket, at han ikke havde forstået sagens rette sammenhæng, og at det er hans opfattelse, at han var blevet svigtet og misbrugt af TV 2, som ikke respekterede hans ønske om ikke at medvirke i udsendelsen. Datterens oplysninger om [Klager 2] er således, efter nævnets opfattelse, ikke bragt i en form, så det forvansker hans synspunkt. Nævnet udtaler ikke kritik.

Forelæggelse

Klagerne har klaget over, at TV 2 ikke har forelagt [Klager 1] de krænkende og ukorrekte oplysninger om, at han skulle have holdt sig skjult.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende, jf. punkt A.3.

Det er Pressenævnets opfattelse, at det som udgangspunkt er mediets ansvar at dokumentere, at der er udvist tilstrækkelig ihærdighed for at opnå kontakt til den, omtalen vedrører.

Pressenævnet finder, at omtalen af skattekravet mod [Klager 1] som tidligere ejer af [Selskab A], herunder at han er mistænkt for at stå bag skattemisbrug for et trecifret millionbeløb kan være skadelig, krænkende eller virke agtelsesforringende for ham. Oplysningerne skulle derfor forelægges [Klager 1] forud for offentliggørelsen.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at TV 2 den 24. august 2021 via brev kontaktede [Klager 1], hvori han blev præsenteret for udsendelsens emne og den overordnede kritik med udgangspunkt i hans tidligere virksomhed [Selskab A], skattekravet mod [Selskab C], hvor han tidligere har været direktør, samt om selskaberne [Selskaberne]. Det fremgik også af brevet, at stævningen mod [Klager 1] blev forkyndt via Statstidende, da byretten ikke kunne lokalisere ham. TV 2 gav i den forbindelse [Klager 1] mulighed for at fremkomme med kommentarer til udsendelsen.

Nævnet lægger endvidere til grund, at TV 2 ligeledes forsøgte at indhente [Klager 1]s kommentar ved at opsøge ham i Schweiz og England, og at redaktionen henvendte sig til hans advokat og familie med anmodning om at formidle kontakt til ham.

På denne baggrund finder Pressenævnet, at TV 2 i tilstrækkeligt omfang og i rimelig tid gjorde [Klager 1] bekendt med kritikpunkterne i udsendelsen og artiklen, og at [Klager 1] fik fornøden mulighed for at kommentere udsendelsens og artiklens indhold, herunder også oplysningen om, at stævningen mod ham blev forkyndt via Statstidende, da byretten ikke kunne lokalisere ham. Nævnet finder således, at TV 2 har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at få indhentet en kommentar fra [Klager 1] inden offentliggørelsen den 10. februar 2022. Nævnet udtaler herefter ikke kritik af TV 2s forelæggelse.

Privatlivets fred - Hus i Schweiz

Klagerne har klaget over, at TV 2 ved offentliggørelse af [Klager 1]s vejnavn, udpegning af hans hus i Schweiz samt ”gatecrashing” og manglende respekt for afvisning af interview har overskredet grænserne for privatlivets fred.

Klagerne har endvidere klaget over, at TV 2s journalister har holdt foran [Klager 1]s private bolig i adskillige timer fordelt over flere dage og har brugt tændt kameraudstyr ved hans private bopæl i flere dage efter, at han allerede havde afvist at medvirke i udsendelsen.

Det følger af de vejledende regler god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Det er som udgangspunkt ikke i strid med god presseskik, at medier fotograferer eller filmer personer eller virksomheder, der befinder sig på offentligt tilgængelige steder, og offentliggør billeder af denne art, selv om de pågældende ikke har samtykket hertil. Der skal dog udvises varsomhed af hensyn til de implicerede, herunder til de sammenhænge, hvori de indgår.

Ved "gatecrashing" forstås, at kilden opsøges og filmes med tændt kamera i en situation, hvor kilden ikke på forhånd har givet tilsagn om medvirken.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at programvært [Programvært], graverjournalist [Journalisten] og TV 2s kameramænd indfandt sig uden for [Klager 1]s ejendom i Schweiz uden forudgående aftale med ham. I den forbindelse optog TV 2 billedmateriale af [Klager 1]. En del af optagelsen viser [Klager 1] åbne sin garageport og køre sin bil ind i garagen. [Klager 1] kørte væk fra TV 2s journalister og ses heller ikke på et senere tidspunkt at have givet sit samtykke til TV 2 til at offentliggøre video- og billedmaterialet af ham.

Optagelserne er foretaget fra en offentligt tilgængelig vej og mod [Klager 1]s indkørsel. Ifølge optagelserne har forbigående frit udsyn til den del af indkørslen, som vises i optagelserne.

Ved vurderingen af, hvorvidt TV 2 var berettiget til at bringe optagelserne af [Klager 1], må det tillægges betydning, at der verserer en sag af almen interesse vedrørende et krav fra SKAT på 104,6 mio. kr., men at de konkrete optagelser af [Klager 1] er af begrænset nyheds- og informationsværdi.

Der er uenighed mellem parterne om, hvor længe TV 2s journalister har opholdt sig ved [Klager 1]s private bolig i Schweiz. Pressenævnet har ikke mulighed for at foretage en bevismæssig vurdering af de faktiske forhold om varigheden af TV 2s ophold, hvorom parterne er uenige. Pressenævnet kan derfor ikke lægge til grund, at TV 2s journalister – som anført af klagerne – har overvåget [Klager 1]s private bolig i Schweiz i adskillige timer fordelt over flere dage og har brugt tændt kameraudstyr ved hans private bopæl i flere dage efter, at han allerede havde afvist at medvirke i udsendelsen.

Efter en samlet vurdering finder nævnet ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at TV 2 har krænket [Klager 1]s privatliv ved at offentliggøre optagelserne indhentet ved hans ejendom i Schweiz. Nævnet har lagt vægt på, at optagelserne ikke viser forhold, der er egnede til at krænke [Klager 1]s privatliv, og at det som nævnt under punktet om forelæggelse – trods flere forsøg – ikke var lykkedes TV 2 at komme i kontakt med [Klager 1]. På denne baggrund finder nævnet, at hensynet til beskyttelse af [Klager 1] i dette tilfælde må vige for den samfundsmæssige interesse, der er knyttet til omtalen af emnet. Nævnet finder herefter ikke

grundlag for at kritisere TV 2 for ikke at have indhentet [Klager 1]s samtykke til at offentliggøre optagelserne. Nævnet udtaler ikke kritik.

- Gods i England

Klagerne har klaget over, at TV 2s brug af optagelser af [Klager 1]s landsted i England – særligt droneoptagelserne – samt journalisternes udspørgen af naboerne og nedkimen af landstedets beboere er unødvendig og uden klar almen interesse.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at programvært [Programværten], graverjournalist [Journalisten] og fotograf [Fotografen] indfandt sig uden for [Klager 1]s gods i England uden forudgående aftale med ham. I den forbindelse foretog TV 2 droneoptagelser af godset, som viste billeder af [Klager 1]s hovedhus, indkørsel, vendeplads og helikopterlandingsplads. På optagelserne ses ikke personer. [Programværten] og [Journalisten] talte herefter med [Klager 1]s naboer om blandt andet deres eventuelle kendskab til ham, som er gengivet i udsendelsen.

[Klager 1]s ejendom er omgivet af et hegn, og der er ved porten placeret et skilt med teksten ”CAUTION. NO UNAUTHORISED ACCESS”, der således angiver, at området er privat. Pressenævnet finder, at droneoptagelserne, som skete over det indhegnede område, må anses for optaget på privat grund og ikke frit tilgængeligt sted.

Pressenævnet finder dog efter en samlet vurdering, at TV 2s brug af droneoptagelserne i den konkrete situation og i sammenhæng med den beskrevne omtale ikke kan anses for at indebære en krænkelse af [Klager 1]s privatliv. Nævnet har lagt vægt på, at de anvendte optagelser ikke viser forhold, der er egnede til at krænke [Klager 1]s privatliv, at [Klager 1] ikke fremgår af optagelserne, og at optagelserne af godset vises kortvarigt. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere TV 2 for ikke at have indhentet [Klager 1]s samtykke til at offentliggøre optagelserne. Nævnet udtaler ikke kritik.

Samtykke til medvirken

Klagerne har klaget over, at TV 2 ikke har udvist det fornødne hensyn til [Klager 2].

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at der bør udvises særligt hensyn over for børn og andre personer, som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af deres udtalelser eller anden medvirken. Ved indsamling eller offentliggørelse af information bør andres tillid, følelser, uvidenhed, manglende erfaring eller svigtende herredømme ikke udnyttes, jf. punkt B.5 og B.6.

Det følger videre af de vejledende regler for god presseskik, at offentliggørelse af skjulte optagelser kun bør ske, hvis de medvirkende har givet samtykke, eller hvis den samfundsmæssige interesse klart overstiger den enkeltes krav på beskyttelse, og den fornødne journalistiske dokumentation ikke eller kun meget vanskeligt kan skaffes på anden måde, jf. punkt B.7.

Det er Pressenævnets opfattelse, at et gyldigt samtykke skal være frivilligt, specifikt og informeret. Det vil sige, at personen ikke må have afgivet sit samtykke under tvang eller pres, ligesom vedkommende skal være vidende om, at der gives samtykke til offentliggørelse og være klar over, hvad udsendelsen omhandler.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 15:38-17:57]

Der vises optagelser af [Programværten] i bilen, mens lyden fra [Journalisten]s møde med [Klager 2] afspilles:

”[Journalisten]: [Klager 2]?

[Klager 2]: Ja.

[Journalisten]: Ja, hej [Klager 2]. Undskyld jeg sådan kommer brasende. Jeg hedder [Journalisten]. Jeg er journalist på TV 2 og er i gang med at lave en historie om [Selskab A]. Det var [Klager 1], din søn. Han er jo en mand, som har tjent en frygtelig masse penge, kan jeg se.

[Klager 2]: Ja, det har han. Han har tjent enorme dynger af penge.

[Journalisten]: Nogle af [Klager 1]s selskaber i Sverige hed jo Hans og Grete, stavet bagfra.

[Klager 2]: Ja, det skulle de bare hedde. Det var sådan noget, der kunne tænde ild i dem.

[Journalisten]: Var det for at vise, at han kunne skjule sine spor?

[Klager 2]: Det kunne han jo også nemt. 100 % for han siger: ”Jamen, hvad vil de gøre? De kan ikke gøre en skid”. Det ved han godt, og de ved godt, at han ved det. Der er ikke noget dummere her på jorden end SKAT.

[Programværten], *speaks voiceover*: [Klager 1] havde altså tjent en masse penge og brød sig ikke om skattevæsenet. Så langt, så godt.

[Journalisten]: Det ser ud til, at [Klager 1], på papiret i hvert fald, ikke har nogen rolle i det selskab, du var direktør for. Men det havde han så alligevel, eller hvad?

[Klager 2]: Ja, det havde han da. Det var da ham, der styrede det.

[Journalisten]: Det er du helt sikker på?

[Klager 2]: Jeg er helt sikker. Det var i hvert fald ikke mig. Jeg har slet ikke forstand på penge på den måde.

[Programværten]: Han siger, at det er [Klager 1], der styrer det hele.

[Klager 2]: Nej, det var ikke fint i kanten. Jeg fik bare at vide, hvad jeg skulle gøre. Så gjorde jeg det. Det anede jeg ikke en skid om.

[Journalisten]: Men kan det passe – for at bruge sådan et godt og gammelt dansk udtryk – så har du været en stråmand?

[Klager 2]: Ja, det kan man godt sige.

[Programværten]: Okay.

[Journalisten]: Men [Klager 2], har du kontakt til din søn i dag?

[Klager 2]: Ja, ja for søren. Fuld kontakt.

[Journalisten]: Jeg vil frygtelig gerne tale med ham, men han er svær at finde.

[Klager 2]: Ja, det er han. Han snakker ikke sådan med journalister.

[Journalisten]: Jeg kan jo efterlade mit kort her.

[Klager 2]: Ja, det kan du.

[Journalisten]: Og så kan du jo sige, at jeg har været her og rigtig gerne vil tale med [Klager 1].

[Klager 2]: Ja, det kan jeg nemt sige.

[Journalisten]: Jeg er journalist jo. Så det har, jeg har talt med dig om, er jo også noget, jeg har med nu, som jeg kan citere, ikke?

[Klager 2]: Ja.

[Journalisten]: Det var hyggeligt at tale med dig, [Klager 2].

[Klager 2]: Ja, i lige måde.

[Journalisten]: Hej, hej.”

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager 2] i januar 2021 blev diagnosticeret med demens ved Alzheimers sygdom. Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager 2] ved sin datter [Datteren] forud for offentliggørelsen af udsendelsen oplyste TV 2 herom, herunder at [Klager 2] på tidspunktet for lydoptagelsen var stærkt svækket af Alzheimers. [Datteren] anmodede i den forbindelse TV 2 om, at lydoptagelsen med [Klager 2] ikke indgik i udsendelsen, hvilket TV 2 afviste.

Pressenævnet finder, at det har påhvilet TV 2 at udvise særligt hensyn over for [Klager 2], som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af sin medvirken. Det har således påhvilet mediet at sikre sig, at der forelå samtykke til offentliggørelsen af optagelserne, herunder at [Klager 2] har givet samt var i stand til at give et samtykke.

Det er generelt Pressenævnets opfattelse, at en lydoptager i dag må anses for at være et almindeligt journalistisk arbejdsredskab, og at en person, som taler med en journalist, må være forberedt på, at samtalen optages. Det er videre nævnets opfattelse, at i de tilfælde, hvor skrevne medier efter en telefonsamtale kunne have bragt en udtalelse som citat, kan elektroniske medier også bringe et uddrag af optagelsen som lyd.

Uanset, at [Journalisten] ved samtalens start præsenterede sig som journalist fra TV 2, og at han oplyste [Klager 2] om, at han kunne citere ham for det, som de talte om, hvortil [Klager 2] svarede ”ja”, finder Pressenævnet i den konkrete sag, under hensyn til [Klager 2]s svækkede kognitive funktioner, at situationen ikke kan sidestilles med de tilfælde, hvor der er tale om en udtalelse til citat.

Pressenævnet finder efter en samlet vurdering, at TV 2 ikke har handlet i strid med god presseskik ved at offentliggøre lydoptagelsen med [Klager 2]. Nævnet har lagt vægt på, at [Klager 2], som var direktør i de selskaber, som ejede [Selskab A], under interviewet fremkommer med væsentlige og nye oplysninger om [Klager 1]s rolle, herunder blandt andet, at han ”styrede det”, og at oplysningerne er i modstrid med, hvad [Klager 2] tidligere har forklaret for retten. Nævnet finder, at TV 2 i interviewsituationen ikke havde grund til at antage, at der skulle udvises et særligt hensyn over for [Klager 2], som indvilligede i at blive interviewet af TV 2 og svarede relevant på de stillede spørgsmål. Nævnet har også lagt vægt på, at der ikke vises billedoptagelser af [Klager 2] i udsendelsen, og at lydoptagelsen med ham gengives

kortvarigt. Det er herefter nævnets opfattelse, at der er en sådan almen interesse i den konkrete optagelse med [Klager 2], at der var belæg for at offentliggøre optagelsen.

På denne baggrund finder Pressenævnet, at TV 2 ud fra en presseetisk betragtning har udvist tilstrækkeligt hensyn over for [Klager 2] i forbindelse med udsendelsen og artiklen. Nævnet udtaler ikke kritik.

Sletning efter lov om massemediers informationsdatabaser

Klagerne har anmodet Pressenævnet om at pålægge TV 2 i medfør af § 13, stk. 1, jf. § 8, stk. 2, i lov om massemediers informationsdatabaser at slette al information i strid med de presseetiske regler fra henholdsvis udsendelsen og artiklen.

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at TV 2 den 27. november 2002 anmeldte siden tv2.dk med alle til enhver tid værende subdomæner og undersider til Pressenævnet og til Datatilsynet i medfør af § 6, stk. 1, i lov om massemediers informationsdatabaser som en offentligt tilgængelig informationsdatabase.

Bestemmelsen i § 8 i lov om massemediers informationsdatabaser har følgende ordlyd:

”§ 8. En offentligt tilgængelig informationsdatabase må ikke indeholde informationer, der ikke lovligt kan offentliggøres i et massemedie.

Stk. 2. Informationsdatabasen må ikke indeholde informationer, hvis offentliggørelse ville være i strid med god presseskik.

Stk. 3. Informationer om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion og hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende, må ikke opbevares i informationsdatabasen, når der er forløbet 3 år efter, at den begivenhed, der har givet anledning til optagelsen i databasen, fandt sted, eller, hvis et sådant tidspunkt ikke kan fastsættes, 3 år efter, at informationerne er optaget i databasen.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3 finder dog ikke anvendelse, hvis der består en sådan interesse i, at de pågældende informationer er offentligt tilgængelige, at hensynet til den enkeltes interesse i, at informationerne slettes, findes at burde vige for hensynet til informationsfriheden.”

Af lovens § 11 fremgår:

”§ 11. Fra en offentligt tilgængelig informationsdatabase skal der til enhver, der fremsætter anmodning herom, gives skriftlig meddelelse om de informationer, der er optaget i databasen om vedkommende selv, medmindre det er forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder at finde frem til informationerne.

Stk. 2. Den, der har fået meddelelse efter stk. 1, har ikke krav på ny meddelelse før 1 år efter sidste meddelelse.

Stk. 3. Den, der er ansvarlig for informationsdatabasen, skal inden 4 uger besvare anmodninger som nævnt i stk. 1.

[...]"

Af lovens § 13 fremgår:

"§ 13. Pressenævnet kan efter anmodning give påbud om, at der foretages sletning af informationer, der strider mod bestemmelserne i § 8, stk. 2-4.

Stk. 2. Pressenævnet kan efter anmodning give påbud om, at der optages et genmæle i en offentligt tilgængelig informationsdatabase, herunder fastsætte genmælets indhold, form og placering.

Stk. 3. Bestemmelserne i medieansvarslovens § 42, § 43, stk. 2 og 3, § 44, stk. 1, §§ 45-48 og § 52, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse."

Den konkrete sag

Pressenævnet bemærker indledningsvis, at 4-ugers fristen i § 11, stk. 3, i lov om massemediers informationsdatabaser udløb den 31. maj 2022, og at TV 2 på trods heraf først den 17. juni 2022 besvarede klagerens anmodning om sletning, hvilket nævnet finder beklageligt.

Pressenævnet finder, at udsendelsen "*Operation X: Den store skattejagt*" og artiklen "*Stævnet millionærs hemmelige adresse afsløret - her er han tæt på at ramme journalist med sin Porsche*" i deres nuværende form og i forhold til [Klager 1] og [Klager 2] ikke indeholder informationer, hvis offentliggørelse er i strid med god presseskik og strider mod bestemmelsen i § 8, stk. 2, i lov om massemediers informationsdatabaser.

På den baggrund finder Pressenævnet ikke anledning til at give TV 2 påbud om at slette udsendelsen og artiklen i medfør af lov om massemediers informationsdatabasers § 13, stk. 1.